

Sadržaj

II. Informacije

INFORMACIJE INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

Europska komisija

2019/C 225/01	Obavijest Komisije – Smjernice za provedbu određenih odredbi Uredbe (EZ) br. 183/2005 o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje	1
2019/C 225/02	Neprotivljenje prijavljenoj koncentraciji (Predmet M.9362 – Suez Organique/Avril PA/Terral) ⁽¹⁾	29

IV. Obavijesti

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

Europska komisija

2019/C 225/03	Tečajna lista eura	30
---------------	--------------------------	----

V. Objave

POSTUPCI U VEZI S PROVEDBOM POLITIKE TRŽIŠNOG NATJECANJA

Europska komisija

2019/C 225/04	Prethodna prijava koncentracije (Predmet M.9422 – Leonard Green & Partners/Ares Management Corporation/Press Ganey Associates) – Predmet primjeren za primjenu pojednostavnjenog postupka ⁽¹⁾	31
---------------	--	----

DRUGI AKTI

Europska komisija

2019/C 225/05	Objava zahtjeva za upis naziva u skladu s člankom 50. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode	33
2019/C 225/06	Objava popisa standardnih izmjena specifikacija proizvoda za vina sa ZOI-jem ili ZOZP-om	38

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

II.

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

EUROPSKA KOMISIJA

OBAVIJEST KOMISIJE

Smjernice za provedbu određenih odredbi Uredbe (EZ) br. 183/2005 o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje

(2019/C 225/01)

Svrha ovog dokumenta

Ovaj dokument uglavnom je usmjeren na subjekte u poslovanju s hranom za životinje i nadležna tijela, a cilj mu je dati smjernice za provedbu zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje, prije svega u pogledu registracije objekata za hranu za životinje.

Napomena

Riječ je o dokumentu u nastajanju koji će se ažurirati kako bi se u obzir uzeli iskustva i informacije država članica, nadležnih tijela, subjekata u poslovanju s hranom za životinje te Uprave Komisije za revizije i analize u području zdravlja i hrane.

Sadržaj

	<i>stranica</i>
1. UVOD	2
2. DEFINICIJE	3
3. OBVEZE SUBJEKATA U POSLOVANJU S HRANOM	5
4. PRIMARNA PROIZVODNJA	5
4.1. Opća razmatranja	5
4.2. „Manje količine” primarne proizvodnje iz članka 2. stavka 2. točke (d) Uredbe o higijeni hrane za životinje	6
4.3. Djelatnosti na razini poljoprivrednoga gospodarstva koje se ne smatraju primarnom proizvodnjom	6
5. DJELATNOSTI KOJE SU ISKLJUČENE IZ PODRUČJA PRIMJENE UREDBE O HIGIJENI HRANE ZA ŽIVOTINJE	7
6. REGISTRACIJA I ODOBRAVANJE OBJEKATA	7
6.1 Registracija objekata	7
6.1.1 Registracija trgovaca	8
6.1.2. Poslovanje s hranom za životinje i internetska prodaja	8
6.2 Odobravanje poslovnih jedinica	8
6.2.2 Odobravanje objekata u skladu s nacionalnim pravom	10
7. POČETAK LANCA OPSKRBE HRANOM ZA ŽIVOTINJE	10
7.1 Nusproizvodi i hrana koja više nije namijenjena prehrani ljudi iz industrije hrane i pića namijenjeni za uporabu kao krmivo	11
7.1.1. Nusproizvodi prema Direktivi 2008/98/EZ o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (tzv. Okvirna direktiva o otpadu)	11

7.1.2. Glavne zakonske obveze	12
7.1.3. Hrana koja više nije namijenjena prehrani ljudi	12
7.2. Primjeri subjekata koji moraju i onih koji ne moraju biti registrirani u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje	13
7.2.1. Subjekti koji nisu u poslovanju s hranom i koji dijelom svoje proizvodnje izravno ili neizravno opskrbljuju lanac hrane za životinje, no čija glavna djelatnost nije u području hrane za životinje	13
7.2.2. Objekti u poslovanju s hranom koji dijelom svoje proizvodnje opskrbljuju lanac hrane za životinje, no čija glavna djelatnost nije u području hrane za životinje	14
7.2.3. Postrojenja za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla i druga postrojenja za preradu koja hranom za životinje opskrbljuju subjekte u poslovanju s hranom za životinje	16
8. NAJČEŠĆA PITANJA – SUBJEKTI U POSLOVANJU S HRANOM ZA ŽIVOTINJE	16
9. NAJČEŠĆA PITANJA – NADLEŽNA TIJELA	20
10. VODIČI ZA DOBRU PRAKSU	22
10.1 EU-ovi vodiči	22
10.2 Nacionalni vodiči	23
PRILOG I.	24
Neiscrpan popis pravila i kriterija prema nacionalnom pravu koji su određene države članice utvrdile s obzirom na manje količine iz članka 2. stavka 2. točke (d) Uredbe o higijeni hrane	24
DRŽAVE ČLANICE EU-a	24
OSTALE DRŽAVE EGP-a	25
PRILOG II.	26
Popis objekata registriranih u skladu s člankom 9. Uredbe o higijeni hrane za životinje	26
DRŽAVE ČLANICE EU-a	26
OSTALE DRŽAVE EGP-a	27
PRILOG III.	28
Na temelju Priloga IV. Uredbi o higijeni hrane za životinje u pogledu odobrenja objekata u poslovanju s hranom za životinje (ref. članak 10. Uredbe o higijeni hrane za životinje)	28

1. UVOD

Uredba (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje ⁽¹⁾ (dalje u tekstu „Uredba o higijeni hrane za životinje”) koja se primjenjuje od 1. siječnja 2006. Njome se utvrđuju opći higijenski zahtjevi kojih se moraju pridržavati subjekti u poslovanju s hranom za životinje u svim fazama lanca opskrbe hranom za životinje, od primarne proizvodnje hrane za životinje do stavljanja hrane za životinje na tržište. Od donošenja Uredbe o higijeni hrane za životinje nadležna tijela država članica i dionici zatražili su od Komisije da razjasni neke od njezinih aspekata. Ovim se smjernicama nastoji odgovoriti na te zahtjeve.

Smjernicama se nastoje riješiti ti zahtjevi u postojećem pravnom okviru. Njima se stoga ne donose nikakve nove pravne odredbe niti se nastoji iscrpno obuhvatiti sve odredbe o tim pitanjima. Osim toga, u nekim se slučajevima tekstem smjernica o primjeni zahtjeva za registraciju subjekata u poslovanju s hranom za životinje želi objasniti određeni manevarski prostor kako bi države članice mogle primijeniti razmatranja o upravljanju rizicima na temelju vlastite procjene stanja ili uvjeta na svojem državnom području.

Cilj je ovih smjernica pomoći subjektima u poslovanju s hranom za životinje i nacionalnim nadležnim tijelima u lancu opskrbe hranom i hranom za životinje da bolje razumiju te pravilno i ujednačeno primjenjuju Uredbu o higijeni hrane za životinje. No važno je navesti da je samo Sud Europske unije nadležan za tumačenje prava EU-a na pravno obvezujući način.

⁽¹⁾ SL L 35, 8.2.2005., str. 1.

Za potpuno razumijevanje različitih aspekata Uredbe o higijeni hrane za životinje nužno je poznavati i druge zakonodavne akte Unije, konkretno načela i definicije sljedećih akata:

- Uredba (EZ) br. 999/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o utvrđivanju pravila za sprečavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija ⁽²⁾,
- Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane ⁽³⁾ (poznata i pod nazivom „Opći propisi o hrani”) ⁽⁴⁾,
- Uredba (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o dodacima hrani za životinje ⁽⁵⁾,
- Uredba (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi provjeravanja poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja ⁽⁶⁾ ⁽⁷⁾,
- Uredba (EZ) br. 767/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje ⁽⁸⁾,
- Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 ⁽⁹⁾ („Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla”),
- Uredba Komisije (EU) br. 142/2011 od 25. veljače 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi i o provedbi Direktive Vijeća 97/78/EZ u pogledu određenih uzoraka i predmeta koji su oslobođeni veterinarskih pregleda na granici na temelju te Direktive ⁽¹⁰⁾.

2. DEFINICIJE

„Higijena hrane za životinje” definirana je u članku 3. točki (a) Uredbe (EZ) br. 183/2005 kao „mjere i uvjeti potrebni za kontrolu rizika i osiguranje prikladnosti hrane za životinje u hranidbi životinja, u skladu s njezinom predviđenom uporabom”;

„Hrana za životinje” definirana je u članku 3. stavku 4. Uredbe (EZ) br. 178/2002 kao „svaka tvar ili proizvod, uključujući i dodatke hrani za životinje, prerađen, djelomično prerađen ili neprerađen, a namijenjen je hranidbi životinja”;

„Primarna proizvodnja hrane za životinje” definirana je u članku 3. točki (f) Uredbe (EZ) br. 183/2005 kao „proizvodnja poljoprivrednih proizvoda, uključujući uzgoj, žetvu, mužnju, uzgoj životinja (prije klanja) ili ribolov, isključivo za dobivanje proizvoda koji nakon žetve, ubiranja ili ulova ne podliježu nijednom drugom postupku osim jednostavne fizičke obrade”;

„Poduzeće za poslovanje s hranom za životinje” definirano je u članku 3. stavku 5. Uredbe (EZ) br. 178/2002 kao „bilo koje poduzeće, bez obzira na to ostvaruje li dobit ili ne i je li javno ili privatno, u okviru kojega se izvršavaju poslovi proizvodnje, izrade, prerade, skladištenja, prijevoza i distribucije hrane za životinje, uključujući proizvodnju, preradu i skladištenje hrane za životinje na vlastitom gospodarstvu”;

⁽²⁾ SL L 147, 31.5.2001., str. 1.

⁽³⁾ SL L 31, 1.2.2002., str. 1.

⁽⁴⁾ Dodatne informacije o Uredbi (EZ) br. 178/2002 (uključujući zasebne smjernice) mogu se pronaći na internetskoj stranici Komisije, koristeći sljedeću poveznicu:
https://ec.europa.eu/food/safety/general_food_law/general_requirements_en

⁽⁵⁾ SL L 268, 18.10.2003., str. 29.

⁽⁶⁾ SL L 165, 30.4.2004., str. 1.

⁽⁷⁾ Uredba (EZ) br. 882/2004 stavlja se od 14. prosinca 2019. izvan snage i zamjenjuje Uredbom (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

⁽⁸⁾ SL L 229, 1.9.2009., str. 1.

⁽⁹⁾ SL L 300, 14.11.2009., str. 1.

⁽¹⁰⁾ SL L 54, 26.2.2011., str. 1.

„Subjekt u poslovanju s hranom za životinje”⁽¹¹⁾ definiran je u članku 3. točki (b) Uredbe (EZ) br. 183/2005 kao „fizička ili pravna osoba odgovorna da osigura da se zahtjevi iz ove Uredbe ispunjavaju unutar poslovanja s hranom za životinje kojim upravlja”;

„Stavljanje na tržište” definirano je u članku 3. stavku 8. Uredbe (EZ) br. 178/2002 kao „držanje hrane ili hrane za životinje s ciljem prodaje, uključujući ponudu za prodaju ili svaki drugi oblik prijenosa, bez obzira na to je li besplatan ili nije, te prodaju, distribuciju i druge oblike prijenosa kao takve”;

„Objekt” je definiran u članku 3. točki (d) Uredbe (EZ) br. 183/2005 kao „svaka jedinica poslovanja s hranom za životinje”;

„Nadležno tijelo” definirano je u članku 3. točki (e) Uredbe (EZ) br. 183/2005 kao „tijelo države članice ili treće zemlje određeno za provođenje službene kontrole”;

„Nusproizvodi životinjskog podrijetla” definirani su u članku 3. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1069/2009 kao „čitava tijela ili dijelovi tijela životinja, proizvodi životinjskog podrijetla ili drugi proizvodi dobiveni od životinja, koji nisu namijenjeni prehrani ljudi, uključujući jajne stanice, zametke i sjeme”;

„Dobiveni proizvodi” definirani su u članku 3. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 1069/2009 kao „proizvodi dobiveni putem jedne ili više obrada, pretvorbi ili faza prerade nusproizvoda životinjskog podrijetla”;

„Kućni ljubimac” ili „kućna životinja” definirani su u članku 3. stavku 2. točki (f) Uredbe (EZ) br. 767/2009 kao „bilo koja životinja koja se ne koristi za proizvodnju hrane, koja pripada životinjskim vrstama koje se hrane, uzgajaju ili drže, te uobičajeno ne koriste za prehranu ljudi u Zajednici”;

„Krznaši” su definirani u članku 3. stavku 2. točki (e) Uredbe (EZ) br. 767/2009 kao „životinje koje se ne koriste za proizvodnju hrane, držane ili uzgajane za proizvodnju krzna i koje se ne koriste za prehranu ljudi”;

„Bivša hrana” definirana je u dijelu A točki 3. Priloga Uredbi Komisije (EU) br. 68/2013 od 16. siječnja 2013. o Katalogu Krmiva⁽¹²⁾ kao „hrana, osim ugostiteljskog otpada, koja je proizvedena za prehranu ljudi u cijelosti u skladu s propisima o hrani EU-a, ali koja više nije namijenjena prehrani ljudi zbog praktičnih ili logističkih razloga ili problema u proizvodnji ili pogrešaka u pakiranju ili drugih pogrešaka i nije opasna za zdravlje kada se upotrebljava kao hrana za životinje”.

Za potrebe ovih smjernica, sljedeći su pojmovi definirani kao u nastavku:

„Hrana koja nije više namijenjena prehrani ljudi” znači hrana koja je proizvedena za prehranu ljudi u cijelosti u skladu s propisima Unije o hrani, ali koja nije više namijenjena prehrani ljudi, kako je utvrđeno u poglavlju 1.2. *Smjernica za upotrebu hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi kao hrane za životinje*⁽¹³⁾.

Trgovci na malo prehrambenim proizvodima mogu hranu kao takvu, u skladu s odredbama propisa o hrani, stavljati na tržište namijenjenu subjektima s hranom za životinje radi prenamjene u hranu za životinje, kako je utvrđeno u poglavlju 3.2.2. točki (b) *Smjernica za upotrebu hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi kao hrane za životinje*.

Hrana koja više nije namijenjena prehrani ljudi ne uključuje sljedeće:

- prehrambene aditive, prehrambene enzime i prehrambene arome iz Uredbe (EZ) br. 1331/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o uspostavi zajedničkog postupka odobravanja prehrambenih aditiva, prehrambenih enzima i prehrambenih aroma⁽¹⁴⁾
- dodatke prehrani iz Direktive 2002/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 10. lipnja 2002. o usklađivanju zakona država članica u odnosu na dodatke prehrani⁽¹⁵⁾

⁽¹¹⁾ U kontekstu Uredbe o higijeni hrane za životinje.

⁽¹²⁾ SL L 29, 30.1.2013., str. 1.

⁽¹³⁾ Obavijest Komisije 2018/C 133/02 (SL C 133, 16.4.2018., str. 2.).

⁽¹⁴⁾ SL L 354, 31.12.2008., str. 1.

⁽¹⁵⁾ SL L 183, 12.7.2002., str. 51.

- ugoditeljski otpad iz članka 8. točke (f) Uredbe (EZ) br. 1069/2009 i točke 22. Priloga I. Uredbi Komisije (EU) br. 142/2011.

„Pogon za preradu” znači objekt u smislu članka 3. točke (d) Uredbe (EZ) br. 183/2005 za proizvodnju hranu za životinje s pomoću postupaka prerade iz dijela B Priloga Uredbi (EU) br. 68/2013;

3. OBVEZE SUBJEKATA U POSLOVANJU S HRANOM

Svi subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje moraju poštovati opća načela i zahtjeve propisa o hrani utvrđenih Uredbom (EZ) br. 178/2002.

Osim toga, subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju poštovati sve propise EU-a o hrani za životinje, prije svega:

- Uredbu o higijeni hrane za životinje: moraju se pobrinuti da se u poslovanju s hranom za životinje kojim upravljaju ispune svi zahtjevi iz te uredbe kako bi se osigurala sigurnost i sljedivost hrane za životinje
- Uredbu o nusproizvodima životinjskog podrijetla: ako postupaju s hranom za životinje životinjskog podrijetla, moraju, osim Uredbe o higijeni hrane za životinje, provoditi i odgovarajuće zahtjeve utvrđene u toj uredbi
- Uredba o TSE-u: moraju poštovati sva ograničenja i zahtjeve koji su izričito utvrđeni u toj uredbi i u povezanom provedbenom zakonodavstvu, a koji se odnose na moguću uporabu određenih proizvoda životinjskog podrijetla kao hrane za životinje.

4. PRIMARNA PROIZVODNJA

4.1. Opća razmatranja

Uredbom o higijeni hrane za životinje obuhvaćena je i primarna proizvodnja hrane za životinje. Primarna proizvodnja hrane za životinje definirana je u članku 3. točki (f) Uredbe o higijeni hrane za životinje kao „proizvodnja poljoprivrednih proizvoda, uključujući uzgoj, žetvu, mužnju, uzgoj životinja (prije klanja) ili ribolov, isključivo za dobivanje proizvoda koji nakon žetve, ubiranja ili ulova ne podliježu nijednom drugom postupku osim jednostavne fizičke obrade”.

Pravila koja se primjenjuju na primarnu proizvodnju hrane za životinje utvrđena su u dijelu A Priloga I. Uredbi o higijeni hrane za životinje. Kako je prethodno navedeno, zahtjevi iz Uredbe o nusproizvodima životinjskog podrijetla i Uredbe o TSE-u primjenjuju se i na subjekte u poslovanju s hranom za životinje koji postupaju s hranom za životinje životinjskog podrijetla i/ili njome hrane životinje.

Zahtjevi utvrđeni u Prilogu I. Uredbi o higijeni hrane za životinje primjenjuju se na postupke koje provode subjekti u poslovanju s hranom za životinje iz članka 5. stavka 1. te uredbe. Tom su odredbom obuhvaćene djelatnosti na razini primarne proizvodnje hrane za životinje i sljedeći povezani postupci:

- prijevoz, skladištenje i postupanje s primarnim proizvodima na mjestu proizvodnje
- poslovi prijevoza pri isporuci primarnih proizvoda od mjesta proizvodnje do objekta i
- miješanje hrane za životinje isključivo za potrebe vlastitih poljoprivrednih gospodarstava bez uporabe dodataka ili premiksâ osim silažnih dodataka.

Primarna proizvodnja (i povezane djelatnosti) odnosi se na djelatnosti na poljoprivrednom gospodarstvu ili na sličnoj razini te uključuje, među ostalim:

- proizvodnju, uzgoj životinja ili uzgoj biljnih proizvoda kao što su žitarice, voće, povrće i začinsko bilje, njihov prijevoz, skladištenje i postupanje s tim proizvodima (bez znatnije promjene njihove prirode) na gospodarstvu i daljnji prijevoz do objekta
- uzgoj životinja za klanje ili proizvodnja proizvoda životinjskog podrijetla na razini poljoprivrednoga gospodarstva

- proizvodnja, uzgoj i skupljanje kukaca
- neke tehnike sušenja primarnih proizvoda kao što su, primjerice, alge i vlaknasta krma i/ili žitarice, uzgojene i požnjevene na istom poljoprivrednom gospodarstvu.

Takve se postupke sušenja smatra rutinskim postupcima na razini primarne proizvodnje hrane za životinje u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe o higijeni hrane za životinje.

Međutim, određeni postupci sušenja koji se provode na poljoprivrednom gospodarstvu – primjerice, izravno sušenje primarnih proizvoda na izvoru goriva koji može prouzročiti opasnu kontaminaciju (kao što su dioksini) – vjerojatno će izmijeniti proizvode i/ili uvesti nove rizike za hranu za životinje. Taj se postupak ne može smatrati rutinskim postupkom na razini primarne proizvodnje niti postupkom povezanim s primarnom proizvodnjom te se stoga treba smatrati postupkom iz članka 5. stavka 2. Uredbe o higijeni hrane za životinje.

Napomene o primarnoj proizvodnji:

- Opća pravila primarne proizvodnje utvrđena su u Prilogu I. Uredbi o higijeni hrane za životinje.
- Dobra hranidbena praksa utvrđena je u Prilogu III. Uredbi o higijeni hrane za životinje.
- Posebni zahtjevi za hranidbu životinja iz uzgoja hranom za životinje životinjskog podrijetla, registraciju i dopuštenu uporabu izuzetih nusproizvoda životinjskog podrijetla utvrđeni su u Prilogu IV. (zabrana hrane za životinje) Uredbe o TSE-u i članku 11. stavku 1. i članku 14. točki (d) podtočki i. Uredbe o nusproizvodima životinjskog podrijetla.

4.2. „Manje količine” primarne proizvodnje iz članka 2. stavka 2. točke (d) Uredbe o higijeni hrane za životinje

Uredba o higijeni hrane za životinje ne primjenjuje se na izravnu opskrbu lokalnih poljoprivrednih gospodarstava od strane proizvođača manjim količinama hrane za životinje iz primarne proizvodnje na lokalnoj razini za uporabu na tim poljoprivrednim gospodarstvima.

Na temelju članka 2. stavka 3. Uredbe o higijeni hrane za životinje države članice odlučuju hoće li dodatno definirati pojam „manjih količina” te u nacionalnom zakonodavstvu utvrditi pravila i smjernice potrebne kako bi se osigurala sigurnost hrane za životinje (pristup koji se temelji na riziku).

Države članice to su pitanje uredile na različite načine u skladu s načelima proporcionalnosti i supsidijarnosti prema vlastitim uvjetima i potrebama.

Popis, koji nije konačan, pravila i kriterija prema nacionalnom pravu koji su određene države članice utvrdile s obzirom na „manje količine” iz članka 2. stavka 2. točke (d) Uredbe o higijeni hrane za životinje nalazi se u Prilogu I. ovom dokumentu.

Osim toga, nadležna tijela mogu, u skladu s člankom 20. stavkom 4. točkom (d) Uredbe (EU) br. 142/2011, odobriti odstupanje od obveze obavješćivanja na temelju Uredbe o nusproizvodima životinjskog podrijetla subjektima koji na lokalnom tržištu ili u lokalnim maloprodajnim objektima prodaju male količine lokalno proizvedene hrane za kućne ljubimce.

4.3. Djelatnosti na razini poljoprivrednoga gospodarstva koje se ne smatraju primarnom proizvodnjom

Osim primarne proizvodnje hrane za životinje, neki subjekti u poslovanju s hranom za životinje tu hranu miješaju i za isključive potrebe vlastitih poljoprivrednih gospodarstava, pri čemu upotrebljavaju dodatke hrani za životinje ili premikse, osim silažnih dodataka. Taj je postupak obuhvaćen člankom 5. stavkom 2. Uredbe o higijeni hrane za životinje, a pravila koja se primjenjuju na taj postupak utvrđena su u Prilogu II. toj uredbi. Zahtjev za provedbu odgovarajućih postupaka na temelju načela sustava HACCP u skladu s člankom 6. Uredbe o higijeni hrane za životinje primjenjuje se i na ta obiteljska poljoprivredna gospodarstva. U nekim se državama članicama ti subjekti u poslovanju s hranom za životinje nazivaju „obiteljska poljoprivredna gospodarstva HAACP-a”.

5. DJELATNOSTI KOJE SU ISKLJUČENE IZ PODRUČJA PRIMJENE UREDBE O HIGIJENI HRANE ZA ŽIVOTINJE

Člankom 2. stavkom 2. Uredbe o higijeni hrane za životinje isključuju se:

- (a) proizvodnja hrane za životinje za potrebe vlastitog domaćinstva:
 - i. za životinje koje se koriste za proizvodnju hrane za potrebe vlastitog domaćinstva (npr. jaja kokoši nesilica koje se uzgajaju u privatnim prostorima koja će se koristiti za osobnu potrošnju)
 - ii. za životinje koje se ne uzgajaju za proizvodnju hrane (npr. proizvodnja hrane za životinje za kućnog ljubimca ili za krznaše) ⁽¹⁶⁾
- (b) hranidba životinja koje se koriste za proizvodnju hrane za potrebe vlastitog domaćinstva ili za izravnu opskrbu, od strane proizvođača, krajnjeg potrošača ili lokalnih maloprodajnih objekata koji izravno opskrbljuju krajnjeg potrošača manjim količinama primarnih proizvoda (npr. jaja, mlijeko, meso)
- (c) hranidba životinja koje se ne uzgajaju za proizvodnju hrane;
- (d) izravna opskrba manjim količinama hrane za životinje iz primarne proizvodnje proizvođača na lokalnoj razini za uporabu na lokalnim poljoprivrednim gospodarstvima ⁽¹⁷⁾;
- (e) maloprodaja hrane za kućne ljubimce.

U članku 2. stavku 3. Uredbe o higijeni hrane za životinje navodi se da države članice mogu utvrditi nacionalna pravila i smjernice kojima se uređuju djelatnosti koje su isključene iz područja primjene Uredbe o higijeni hrane za životinje, kojima se osigurava ostvarenje ciljeva te uredbe.

Napomene o djelatnostima koje su isključene iz područja primjene Uredbe o higijeni hrane za životinje:

U članku 15. Uredbe (EZ) br. 178/2002 navodi se da hranu nesigurnu za životinje nije dopušteno stavljati na tržište, niti njome hraniti životinje za proizvodnju hrane ni životinje koje se ne koriste za proizvodnju hrane ⁽¹⁸⁾.

6. REGISTRACIJA I ODOBRAVANJE OBJEKATA

6.1. Registracija objekata

Člankom 9. stavkom 2. Uredbe o higijeni hrane za životinje propisano je da svaki objekt koji je pod nadzorom subjekta u poslovanju s hranom za životinje i koji posluje u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade, skladištenja, prijevoza ili distribucije hrane za životinje bude registriran kod nadležnog tijela.

Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 17. Uredbe o higijeni hrane za životinje, cilj je ovog zahtjeva osigurati sljedivost od proizvođača do krajnjeg korisnika i olakšati provedbu učinkovite službene kontrole.

„Registracija” konkretno omogućuje:

- da nacionalna nadležna tijela znaju gdje se nalaze objekti i koje se djelatnosti obavljaju kako bi provela službene kontrole svaki put kad se ocijeni da je to potrebno u skladu s člankom 31. ⁽¹⁹⁾ Uredbe (EZ) br. 882/2004 kojim se utvrđuju opća pravila o službenim kontrolama i
- da subjekti u poslovanju s hranom za životinje budu svjesni propisa u relevantnom zakonodavstvu EU-a i nacionalnom zakonodavstvu.

⁽¹⁶⁾ Nadležna tijela mogu u skladu s člankom 18. Uredbe o nusproizvodima životinjskog podrijetla odobriti određeno odstupanje od zabrane hranidbe krznaša određenim materijalima kategorije 2 i određenim ugostiteljskim otpadom.

⁽¹⁷⁾ Vidjeti poglavlje 4.2. ovih smjernica.

⁽¹⁸⁾ Člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 767/2009 utvrđeno je da se zahtjevi iz članka 15. Uredbe (EZ) br. 178/2002 primjenjuju *mutatis mutandis* na hranu za životinje namijenjenu životinjama koje se ne koriste za proizvodnju hrane.

⁽¹⁹⁾ Članak 146. Uredbe (EZ) br. 2017/625 kojom se s učinkom od 14. prosinca 2019. stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 882/2004.

Registracija je postupak kojim nadležna tijela dobivaju informacije o (barem) nazivu i adresi objekata i relevantnim djelatnostima koje su provedene. U svakom slučaju, svaka država članica utvrđuje vlastite postupke za registraciju objekata u skladu s člankom 9. Uredbe o higijeni hrane za životinje. O praktičnim aspektima mogu odlučiti države članice (npr. jedan popis koji se odnosi na svaku djelatnost ili dva ili više zasebnih popisa).

Registracija na temelju Uredbe o higijeni hrane za životinje i registracija na temelju drugih propisa EU-a koji se odnose na sektor hrane za životinje mogu se kombinirati uz uvjet da se poštuju odgovarajuća pravila za svaki sustav registracije i da nadležno tijelo odluči upravljati tim kombiniranim sustavom registracije.

U skladu s člankom 19. stavkom 7. Uredbe o higijeni hrane za životinje države članice moraju na raspolaganje javnosti staviti upisnike objekata registriranih u skladu s člankom 9. Dostupne informacije u državama članicama nalaze se u Prilogu II. ovom dokumentu.

6.1.1. Registracija trgovaca

Određeni subjekti u poslovanju specijalizirani su za trgovinu hranom za životinje („brokleri“). Oni mogu organizirati da se hrana za životinje kreće među dobavljačima ili u objekte, ali ne moraju nužno postupati s hranom za životinje ili je čak ni pohranjivati u svojim prostorima (pri čemu je moguće da je riječ samo o uredu).

Ako odgovaraju definiciji „subjekta u poslovanju s hranom za životinje“ primjenjiv je i zahtjev za registraciju. Za određene bi se trgovce, prema potrebi, moglo tražiti i odobrenje⁽²⁰⁾.

6.1.2. Poslovanje s hranom za životinje i internetska prodaja

Određena poduzeća nude hranu za životinje na prodaju putem interneta. Iako se takva trgovina izričito ne navodi u Uredbi o higijeni hrane za životinje, ta su poduzeća obuhvaćena definicijom poslovanja s hranom za životinje i na njih se primjenjuju odgovarajući propisi o hrani za životinje, uključujući zahtjev za registraciju.

Maloprodajna internetska prodaja hrane za kućne ljubimce izravno vlasnicima kućnih ljubimaca trebala bi se smatrati uključenom u područje primjene koje obuhvaća „maloprodaja hrane za kućne ljubimce“ kako je propisano u članku 2. stavku 2. točki (e) Uredbe o higijeni hrane za životinje. Drugim riječima, Uredba o higijeni hrane za životinje ne primjenjuje se na internetsku maloprodaju hrane za kućne ljubimce.

6.2. Odobravanje poslovnih jedinica

U članku 10. stavku 1. Uredbe o higijeni hrane za životinje propisano je da određene objekte mora odobriti nadležno tijelo ako se u takvim objektima obavljaju posebne djelatnosti koje mogu predstavljati veći rizik. U tom slučaju takve se djelatnosti ne smiju obavljati bez prethodnog odobrenja.

Te su djelatnosti navedene u članku 10. stavku 1. te uredbe, koji se odnosi na postupke za određene vrste hrane za životinje.

Dodatne zahtjeve za odobrenja mogu utvrditi države članice u skladu s člankom 2. te uredbe, a mogu se utvrditi i uredbom Komisije u skladu s člankom 10. stavkom 3. iste uredbe.

Prije nego što se poslovanju s hranom za životinje odobri da svoje proizvode stavi na tržište potrebna je provjera na terenu strukturnih/radnih uvjeta propisanih zakonom.

6.2.1. Objekti za koje je potrebno odobrenje

Zahtjev za odobrenje utvrđen u članku 10. stavku 1. Uredbe o higijeni hrane za životinje odnosi se na objekte u okviru kojih se obavljaju sljedeće djelatnosti:

— proizvodnja i/ili stavljanje na tržište dodataka hrani za životinje koji su obuhvaćeni Uredbom (EZ) br. 1831/2003 i navedenih u poglavlju 1. Priloga IV. Uredbi o higijeni hrane za životinje

⁽²⁰⁾ Vidjeti poglavlje 6.2. ovih smjernica.

- proizvodnja i/ili stavljanje na tržište premiksa pripremljenih uporabom dodataka hrani za životinje navedenih u poglavlju 2. Priloga IV. Uredbi o higijeni hrane za životinje
- proizvodnja za stavljanje na tržište ili proizvodnja isključivo za potrebe vlastitog poljoprivrednoga gospodarstva krmnih smjesa uporabom dodataka hrani za životinje ili premiksa koji sadržavaju dodatke hrani za životinje navedene u poglavlju 3. Priloga IV. Uredbi o higijeni hrane za životinje.

Napomena

U svrhu sažetosti i jasnoće u Prilogu III. ovim Smjernicama nalazi se pročišćena verzija Priloga IV. Uredbi o higijeni hrane za životinje, u kojoj su izostavljena upućivanja na proizvode koji su bili obuhvaćeni Direktivom 82/471/EEZ (koja je stavljena izvan snage) i upućivanja na antibiotike kao promotore rasta, jer ta upućivanja na te proizvode u Prilogu IV. više nisu relevantna za propise koji su na snazi.

Osim toga, Uredbom o higijeni hrane za životinje zahtijeva se da subjekti u poslovanju s hranom za životinje osiguraju da objekte pod njihovim nadzorom obuhvaćene tom uredbom odobri nadležno tijelo pod određenim drugim okolnostima:

U Prilogu II. Uredbe o higijeni hrane za životinje propisano je da objekti moraju dobiti odobrenje i ako provode jednu ili više sljedećih djelatnosti kako bi na tržište stavili proizvode za uporabu u hrani za životinje⁽²¹⁾:

- prerada sirovog biljnog ulja, osim onog obuhvaćenog područjem primjene Uredbe (EZ) br. 852/2004⁽²²⁾
- oleokemijska proizvodnja masnih kiselina
- proizvodnja biodizela
- miješanje masti

te

- kako je navedeno u članku 1. Uredbe (EZ) br. 141/2007⁽²³⁾, objekti koji proizvode i/ili stavljaju na tržište dodatke hrani za životinje kategorije „kokcidiostatici i histomonostatici”
- kako je navedeno u članku 6. Uredbe (EU) br. 2015/786⁽²⁴⁾, objekti u kojima se provodi postupak detoksifikacije;
- kako je navedeno u članku 8. Uredbe (EZ) br. 767/2009, objekti za proizvodnju hrane za životinje za posebnu hranidbenu namjenu koji su 100 puta veći od relevantne utvrđene najviše dopuštene količine određenih dodataka hrani za životinje.

U članku 19. stavku 6. Uredbe o higijeni hrane za životinje navodi se da bi Komisija trebala prikupiti i dati na raspolaganje javnosti upisnike objekata koji su odobreni u državama članicama u skladu s člankom 13. te uredbe. Informacije o tome dostupne su na internetskoj stranici Komisije o „hrani za životinje”⁽²⁵⁾.

⁽²¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 225/2012 od 15. ožujka 2012. o izmjeni Priloga II. Uredbi (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu odobrenja objekata koji stavljaju na tržište, za korištenje u hrani za životinje, proizvode dobivene iz biljnih ulja i mješavina masti i u pogledu posebnih zahtjeva za proizvodnju, skladištenje, prijevoz i testiranje na dioksin ulja, masti i od njih dobivenih proizvoda (SL L 77, 16.3.2012., str. 1.).

⁽²²⁾ Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL L 226, 25.6.2004., str. 3.).

⁽²³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 141/2007 od 14. veljače 2007. o uvjetima za odobrenje u skladu s Uredbom (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća objekata u poslovanju s hranom za životinje koji proizvode ili stavljaju na tržište dodatke hrani za životinje kategorije „kokcidiostatici i histomonostatici” (SL L 43, 15.12.2007., str. 9.).

⁽²⁴⁾ Uredba Komisije (EU) 2015/786 od 19. svibnja 2015. o utvrđivanju kriterija prihvatljivosti za postupke detoksifikacije koji se primjenjuju na proizvode namijenjene hrani za životinje kako je predviđeno Direktivom 2002/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 125, 21.5.2015., str. 10.).

⁽²⁵⁾ https://ec.europa.eu/food/safety/animal-feed/feed-hygiene/approved-establishments_en

6.2.2. Odobravanje objekata u skladu s nacionalnim pravom

Člankom 10. stavkom 2. Uredbe o higijeni hrane za životinje državama članicama omogućeno je da zahtijevaju odobrenje objekata u poslovanju s hranom za životinje za koje se prema zakonodavstvu Unije ne traži odobrenje.

To može biti slučaj s proizvođačima ljekovite hrane za životinje iz članka 4. stavka 1. točke (a) Direktive Vijeća 90/167/EEZ koji su odobreni u nekim državama članicama na temelju članka 10. stavka 2. Uredbe o higijeni hrane za životinje.

7. POČETAK LANCA OPSKRBE HRANOM ZA ŽIVOTINJE

Lanac opskrbe hranom za životinje vrlo je složen, posebno zbog velikog broja izvora krmiva. Incidenti uzrokovani hranom za životinje, odnosno slučajevi kontaminacije hrane za životinje koji su negativno utjecali na sigurnost hranidbenog i prehrambenog lanca potvrdili su da je posebno važno odrediti gdje počinje lanac opskrbe hranom za životinje kako bi se osigurala sigurnost i potpuna sljedivost proizvoda.

Osim toga, posljednjih se godina postupno proširila upotreba bivših prehrambenih proizvoda kao hrane za životinje u nastojanju da se umani gubitak i rasipanje hrane te da se učinkovito koriste namirnice koje su sigurne, ali se ne mogu preraspodijeliti za prehranu ljudi preko banaka hrane. Komisija je u tom pogledu donijela akcijski plan za smanjenje rasipanja hrane kao sastavni dio Komunikacije o kružnom gospodarstvu⁽²⁶⁾, kojom se, među ostalim ciljevima, nastoji olakšati vrednovanje hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi za upotrebu u prehrani životinja.

Ovisno o konkretnoj situaciji u svakoj državi članici, za potrebe primjene članka 9. stavka 2. Uredbe o higijeni hrane za životinje za objekte koji samo dio svoje proizvodnje usmjeravaju u lanac opskrbe hranom za životinje, ali čija glavna djelatnost nije u području hrane za životinje (kao što su rudarstvo, kemijska ili prehrambena industrija), primijenjeni su različiti pristupi registraciji objekata, što je dovelo do različitih zaključaka u pogledu uključivanja tih objekata u područje primjene Uredbe o higijeni hrane za životinje.

Zbog toga su subjekti prijavili znatna opterećenja koja ih mogu ometati ili čak spriječiti da hranu koja više nije namijenjena prehrani ljudi usmjere u sektor hrane za životinje, kao što je dvostruka registracija kao subjekta u poslovanju s hranom i hranom za životinje ili neusklađenost zahtjeva za registraciju subjekata u poslovanju s hranom kao subjekata u poslovanju s hranom za životinje.

Stoga je potrebno razjašnjenje kako bi se poboljšala i uskladila provedba Uredbe o higijeni hrane za životinje uzimajući u obzir različita iskustva u državama članicama i važnost da nadležna tijela budu u potpunosti upućena u sve veze lanca opskrbe hranom za životinje, uz istodobno poticanje praktičnog pristupa. Takvo je razjašnjenje nužno kako bi se utvrdilo područje primjene članka 5. stavka 6.⁽²⁷⁾ Uredbe o higijeni hrane za životinje. Jasno je da obiteljska poljoprivredna gospodarstva moraju nabavljati i upotrebljavati hranu za životinje iz objekata koji su registrirani i/ili odobreni u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje, no za svrstavanje drugih subjekata u kategoriju „subjekata u poslovanju s hranom za životinje” potrebne su određene smjernice.

Ključni je cilj Uredbe o higijeni hrane za životinje zajamčiti sigurnost i sljedivost proizvoda. S tog se stajališta mogu razmotriti sljedeći glavni kriteriji kako bi se utvrdilo treba li se neki objekt registrirati u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje i može li proizvod ući u lanac opskrbe hranom za životinje ili ne, uzimajući u obzir relevantni regulatorni kontekst:

— Definicija „hrane za životinje” iz članka 3. stavka 4. Uredbe (EZ) br. 178/2002, koja se odnosi na svaku tvar ili proizvod, uključujući i dodatke hrani za životinje, prerađen, djelomično prerađen ili neprerađen, a namijenjen je hranidbi životinja. Stoga je kriterij namjene tvari ili proizvoda hranidbi životinja od presudne važnosti za kvalifikaciju „hrane za životinje”. Stoga je namjera subjekta pri isporuci proizvoda osnovni kriterij koji se treba uzeti u obzir pri utvrđivanju trebaju li se primjenjivati zahtjevi iz Uredbe o higijeni hrane za životinje.

⁽²⁶⁾ „Zatvaranje kruga – akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo”(COM (2015)614 final).

⁽²⁷⁾ U članku 5. stavku 6. Uredbe o higijeni hrane za životinje utvrđeno je da „subjekti u poslovanju s hranom za životinje uključujući obiteljska poljoprivredna gospodarstva smiju nabavljati i upotrebljavati hranu za životinje samo iz objekata koji su registrirani i/ili odobreni u skladu s ovom Uredbom”.

- Pravni status proizvoda, u skladu s klasifikacijom utvrđenom u relevantnim propisima EU-a. Takav pravni status može biti, primjerice: hrana, nusproizvod životinjskog ili neživotinjskog podrijetla, hrana za životinje ili otpad kako je navedeno u *Smjernicama za upotrebu hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi kao hrane za životinje*.
- Informacije priložene uz proizvode koje isporučuje subjekt pri stavljanju na tržište (primjerice na oznaci ili u komercijalnom dokumentu).
- Vrsta objekta koja je proizvela proizvod i iz kojeg on potječe te objekt u koji se proizvod isporučuje: primjerice, postrojenja za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla ili bivše hrane te objekti i poljoprivredna gospodarstva za proizvodnju hrane za životinje.

Kako bi se izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje gospodarskih subjekata i nadležnih tijela u državama članicama, u nekim posebnim slučajevima moglo bi se prihvatiti da određeni poslovni subjekti u poslovanju s hranom za životinje nabavljaju proizvode⁽²⁸⁾ iz objekata koji su registrirani (i/ili, prema potrebi, odobreni) u skladu s Uredbom (EZ) br. 852/2004 i/ili Uredbom (EZ) br. 853/2004 i/ili Uredbom o nusproizvodima životinjskog podrijetla.

Subjekt u poslovanju s hranom za životinje, koji je odgovoran za sve zahtjeve u pogledu sigurnosti hrane za životinje, mora osigurati da ponovna kategorizacija proizvoda⁽²⁹⁾ u krmivo bude uvjetovana poštovanjem svih relevantnih odredaba zakonodavstva o hrani za životinje, kako je navedeno u članku 4. stavku 1. Uredbe o higijeni hrane za životinje, uključujući ne samo higijenske propise za hranu za životinje nego i zahtjeve koji se konkretno odnose na najveće dopuštene količine ostataka kontaminanata i označivanje.

Također, subjekti u poslovanju s hranom za životinje koji provode postupke koji nisu obuhvaćeni člankom 5. stavkom 1. Uredbe o higijeni hrane za životinje moraju izraditi, provoditi i stalno održavati pisani postupak ili postupke koji se temelje na načelima HACCP-a, kako je utvrđeno u članku 6. Uredbe o higijeni hrane za životinje.

Osim toga, tijekom ponovne kategorizacije proizvoda⁽³⁰⁾ u krmivo, subjekt u poslovanju s hranom za životinje mora biti posebno svjestan svih postojećih zahtjeva i ograničenja propisanih u Uredbi o nusproizvodima životinjskog podrijetla i Uredbi o TSE-u (uključujući i zabranu hranidbe).

U svakom slučaju, nadležna tijela u državama članicama mogu, nakon procjene posebnih djelatnosti o kojima je riječ, odlučiti je li potrebno registrirati subjekte u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje. Registracijom se jačaju nacionalni sustavi službenih kontrola u državama članicama.

7.1. Nusproizvodi i hrana koja više nije namijenjena prehrani ljudi iz industrije hrane i pića namijenjeni za uporabu kao krmivo

7.1.1. Nusproizvodi prema Direktivi 2008/98/EZ o otpadu⁽³¹⁾ i stavljanju izvan snage određenih direktiva (tzv. Okvirna direktiva o otpadu)

Nusproizvodi iz sektora hrane i pića uvelike se koriste kao hrana za životinje. U proizvodnim procesima u brojnim sektorima (npr. drobljenje uljarica ili proizvodnja šećera, škroba i slada) stvaraju se materijali koji se potom koriste kao hrana za životinje. Upotreba tih materijala neživotinjskog podrijetla kao hrane za životinje u skladu je s ciljem kružnoga gospodarstva i konkretno hijerarhijom otpada sadržanom u Direktivi br. 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva. Okvirnom direktivom o otpadu uvedene su odredbe u cilju zaštite okoliša i zdravlja ljudi sprečavanjem ili smanjivanjem štetnih učinaka proizvodnje otpada i gospodarenja otpadom smanjivanjem ukupnih učinaka uporabe resursa i poboljšanjem učinkovitosti te uporabe.

Materijali koji se u proizvodnom procesu ne proizvode ciljano proizvodni su ostaci koji mogu, ali ne moraju biti otpad. Proizvodni ostatak može se smatrati nusproizvodom, a ne otpadom samo ako je u skladu s kumulativnim uvjetima iz članka 5. stavka 1. Okvirne direktive o otpadu, tj. ako nastaje kao sastavni dio proizvodnog procesa i ako je njegova daljnja uporaba u hrani za životinje u skladu s propisima i osigurana, bez dodatne obrade izvan proizvodnog procesa tog materijala. Ti nusproizvodi koji će se upotrebljavati u hrani za životinje stoga su krmiva.

⁽²⁸⁾ Koji se u toj fazi još ne smatraju „hranom za životinje“.

⁽²⁹⁾ Koji se u toj fazi još ne smatraju „hranom za životinje“.

⁽³⁰⁾ Koji se u toj fazi još ne smatraju „hranom za životinje“.

⁽³¹⁾ Kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/851 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu (SL L 150, 14.6.2018., str. 109.).

Osim toga, u okvirnoj direktivi o otpadu izričito se radi razlika između zbrinjavanja i uporabe, pri čemu uporaba (uključujući recikliranje) u hijerarhiji otpada ima prednost nad zbrinjavanjem (članak 4. te direktive), a uporabljeni proizvod prestaje biti otpad (ako su ispunjeni uvjeti iz članka 6. te direktive).

Nusproizvodi životinjskog podrijetla, uključujući prerađene proizvode obuhvaćene Uredbom (EZ) br. 1069/2009 (osim onih namijenjenih spaljivanju, odlaganju na odlagališta ili uporabi u pogonu za proizvodnju bioplina ili kompostani) isključeni su iz područja primjene Okvirne direktive o otpadu u mjeri u kojoj su obuhvaćeni drugim zakonodavstvom Unije (članak 2. Okvirne direktive o otpadu).

Detaljne smjernice za tumačenje Okvirne direktive o otpadu nalaze se u sljedećim publikacijama EZ-a:

- Smjernice za tumačenje ključnih odredaba Direktive 2008/98/EZ o otpadu ⁽³²⁾ i
- Komunikacija Komisije Vijeću i Europskom parlamentu o interpretativnoj Komunikaciji o otpadu i nusproizvodima ⁽³³⁾.

Važno je istaknuti da subjekti koji stavljaju proizvode na tržište kako bi ušli u lanac opskrbe hranom za životinje trebaju te proizvode jasno identificirati kao proizvode namijenjene za uporabu kao hrana za životinje jer proizvodi koji se smatraju „otpadom” ne mogu ponovno ući u lanac opskrbe hranom za životinje u kasnijoj fazi.

7.1.2. Glavne zakonske obveze

Kad je riječ o glavnim zakonskim obvezama subjekata u poslovanju s hranom za životinje, u članku 4. stavku 1. Uredbe o higijeni hrane za životinje utvrđeno je da „subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju osigurati da se sve faze proizvodnje, prerade i distribucije koje su pod njihovim nadzorom provode u skladu sa zakonodavstvom Zajednice, s njim usklađenim nacionalnim zakonodavstvom i dobrom praksom. Posebno moraju osigurati da se ispunjavaju relevantni higijenski zahtjevi utvrđeni u ovoj Uredbi”.

Kako je prethodno navedeno, u lancu opskrbe hranom za životinje subjekti u poslovanju s hranom za životinje po potrebi mogu upotrebljavati mnoge vrste nusproizvoda i hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju se pobrinuti da njihove djelatnosti te nusproizvodi i hrana koja više nije namijenjena prehrani ljudi, a koji su stavljani na tržište, budu u skladu ne samo s Uredbom o higijeni hrane za životinje nego i s drugim relevantnim propisima, kao što su:

- Uredba (EZ) br. 178/2002 (Opći propisi o hrani),
- Uredba (EZ) br. 767/2009 o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje,
- Direktiva 2002/32/EZ o nepoželjnim tvarima u hrani za životinje ⁽³⁴⁾,
- s Uredbom o nusproizvodima životinjskog podrijetla i Uredbom (EU) br. 142/2011 (o provedbi Uredbe o nusproizvodima životinjskog podrijetla) te
- s Uredbom o TSE-u.

Stoga zahtjevi za označivanje i komercijalne isprave tijekom prijevoza moraju, prema potrebi, biti u skladu s navedenim propisima.

7.1.3. Hrana koja više nije namijenjena prehrani ljudi

Okvirna direktiva o otpadu izmijenjena je Direktivom (EU) 2018/851 Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu. Njome je propisano da su stvari koje se ne sastoje od nusproizvoda životinjskog podrijetla niti ih sadržavaju i koje su namijenjene za uporabu kao hrana za životinje isključene iz područja primjene Okvirne direktive o otpadu u mjeri u kojoj su obuhvaćene drugim zakonodavstvom Unije, kao što je Uredba (EZ) br. 767/2009.

⁽³²⁾ <http://ec.europa.eu/environment/waste/framework/guidance.htm>

⁽³³⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52007DC0059>

⁽³⁴⁾ Direktiva 2002/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. svibnja 2002. o nepoželjnim tvarima u hrani za životinje (SL L 140, 30.5.2002., str. 10.).

Kad je riječ o upotrebi hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi, dodatne i detaljne smjernice mogu se izvesti iz *Smjernica za upotrebu hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi kao hrane za životinje*, čija je svrha olakšati upotrebu određene hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi, s proizvodima životinjskog podrijetla i bez njih, kao hrane za životinje. Smjernice bi trebale pomoći nacionalnim i lokalnim nadležnim tijelima te subjektima u prehrambenom lancu u primjeni relevantnog zakonodavstva EU-a.

Konkretno, u poglavlju 3.2.2. *Smjernica za upotrebu hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi kao hrane za životinje* opisuju se mjere za povećanje upotrebe hrane neživotinjskog podrijetla koja više nije namijenjena prehrani ljudi kao hrane za životinje te se, među ostalim, predlaže da trgovci hranom na malo u određenim okolnostima ne moraju biti registrirani u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje.

Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti i poglavlju 1.3. prethodno navedenih smjernica, slici 1.: „Dijagram toka od hrane do hrane za životinje”⁽³⁵⁾, gdje je detaljno prikazano kad se proizvod može izravno isporučiti poslovanju s hranom za životinje ili u slučaju proizvoda životinjskog podrijetla kad prvo podliježe uvjetima iz Uredbe o nusproizvodima životinjskog podrijetla.

Opće odredbe kojima se uređuju krmiva navedene su u dijelu A Priloga Uredbi (EU) br. 68/2013. Mnogi primjeri nusproizvoda i industrijskih ostataka navedeni su u dijelu C tog priloga, konkretno u okviru poglavlja 13.

U obzir se mora uzeti i popis materijala čije je stavljanje na tržište ili upotreba u hranidbi životinja ograničeno ili zabranjeno na temelju Priloga III. Uredbi (EZ) br. 767/2009.

7.2. **Primjeri subjekata koji moraju i onih koji ne moraju biti registrirani u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje**

Ovisno o njihovim djelatnostima i objektima, određeni subjekti imaju obvezu registracije u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje ili su od te obveze izuzeti, kako je navedeno u nastavku.

7.2.1. *Subjekti koji nisu u poslovanju s hranom i koji dijelom svoje proizvodnje izravno ili neizravno opskrbljuju lanac hrane za životinje, no čija glavna djelatnost nije u području hrane za životinje*

Primjeri:

- Kemijska industrija: proizvodnja željezova sulfata, organskih kiselina, natrijeva ili kalcijeva hidroksida za proizvodnju soli masnih kiselina
- Proizvodnja bioetanol: destilacijski trop, bjelančevine žitarica
- Farmaceutska industrija
- Vađenje kamena/rudarstvo: minerali.

a) Može se dogoditi da određeni proizvođači ili dobavljači nisu svjesni da bi njihovi proizvodi ili sirovine mogli nakon prodaje neizravno ući u lanac hrane za životinje. Stoga njihova namjera može, ali ne mora biti, stavljanje hrane za životinje na tržište. To je posebno relevantno za djelatnosti i/ili objekte koji obično nisu povezani sa sektorom hrane za životinje i koji na tržište stavljaju neznatan dio svojih proizvoda⁽³⁶⁾ uglavnom preko subjekata posrednika, koji bi te proizvode mogli, među ostalim, usmjeriti prema lancu hrane za životinje za proizvodnju dodataka i/ili krmiva. Na primjer:

- Prvi dobavljač određenih proizvoda⁽³⁷⁾ (npr. kamenolom) ne treba se smatrati subjektom u poslovanju s hranom za životinje i stoga nije potrebno da nadležna tijela zahtijevaju registraciju. Lanac hrane za životinje počinje kada je proizvod namijenjen za uporabu u proizvodnji hrane za životinje. Na primjer, ako subjekt posrednik stavlja proizvode na tržište kako bi ih ponudio proizvođačima dodataka hrani za životinje, koji i jedan i drugi moraju biti registrirani u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje.

⁽³⁵⁾ Zbog izmjena Direktive (EU) 2018/851 navedenih u prvom stavku odjeljka 7.1.3. posebni uvjeti navedeni u dijagramu toka više nisu relevantni.

⁽³⁶⁾ Koji se u toj fazi još ne smatraju „hranom za životinje”.

⁽³⁷⁾ Koji se u toj fazi još ne smatraju „hranom za životinje”.

— Dobavljač određenih kemijskih proizvoda ⁽³⁸⁾ (npr. kalcijeva hidroksida i maslačne kiseline) koji bi se u kasnijoj fazi mogli upotrijebiti za proizvodnju dodatka hrani za životinje/krmiva (npr. kalcijeva butirata) koji se dobivaju njihovom kemijskom reakcijom ne treba se smatrati subjektom u poslovanju s hranom za životinje i stoga nije potrebno da nadležna tijela zahtijevaju registraciju. Lanac hrane za životinje u tom slučaju počinje kada je proizvod namijenjen za upotrebu u proizvodnji dodatka hrani za životinje/krmiva, pri čemu proizvođač dodatka hrani za životinje/krmiva mora biti registriran u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje.

b) Međutim, ako prvi dobavljač proizvode stavi na tržište s namjerom da se upotrebljavaju kao hrana za životinje, uključujući sljedeće:

— dodatke hrani za životinje (u skladu s Uredbom (EZ) br. 1831/2003)

— i/ili krmiva (u skladu s Uredbom (EZ) br. 767/2009),

u tom slučaju dobavljač mora biti registriran kao subjekt u poslovanju s hranom za životinje u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje.

7.2.2. Objekti u poslovanju s hranom koji dijelom svoje proizvodnje opskrbljuju lanac hrane za životinje, no čija glavna djelatnost nije u području hrane za životinje

U tim slučajevima subjekt u poslovanju s hranom može, ali ne mora, imati namjeru proizvodnje hrane za životinje, no dio njegove djelatnosti (u većini slučajeva neznatan, osim kada je riječ o objektima u poslovanju s hranom koji se bave ekstrakcijom biljnog ulja) proizvodnja je nusproizvoda životinjskog i drugog podrijetla koji se često upotrebljavaju u industriji hrane za životinje. U lanac hrane za životinje može ući i određena hrana koja nije namijenjena prehrani ljudi ⁽³⁹⁾.

Slijedom toga, uzimajući u obzir navedene kriterije, u većoj ili manjoj mjeri može doći do sljedećih situacija:

a) Objekti u poslovanju s hranom (uključujući trgovce na malo) koji nusproizvodima životinjskog podrijetla (uključujući hranu životinjskog podrijetla koja više nije namijenjena prehrani ljudi) opskrbljuju postrojenja za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla/bivše hrane ⁽⁴⁰⁾ koja će ih preraditi u krmiva ⁽⁴¹⁾

Primjeri uključuju proizvode iz:

— klaonica/rasjekaonica/postrojenja za preradu mesa

— rasjekaonica ribe

— prehrambeno-prerađivačke industrije (industrija slatkiša, tjestenine ili pizze): proizvodi koji sadržavaju nusproizvode životinjskog podrijetla kao što su jaja, mlijeko, meso ili riba i/ili hrana koja više nije namijenjena prehrani ljudi koja sadržava te nusproizvode životinjskog podrijetla

— trgovina na malo kao što su mesnice i ribarnice

— supermarketa.

U tom slučaju, ako objekti u poslovanju s hranom opskrbljuju postrojenja za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla proizvodima ⁽⁴²⁾ za daljnju obradu, objekt u poslovanju s hranom ne treba smatrati subjektom u poslovanju s hranom za životinje i stoga nije potrebno da nadležna tijela zahtijevaju registraciju u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje. Lanac hrane za životinje u tom slučaju počinje s postrojenjem za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla i/ili bivše hrane koje proizvodi krmiva i koje bi trebalo biti registrirano u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje.

⁽³⁸⁾ Koji se u toj fazi još ne smatraju „hranom za životinje”.

⁽³⁹⁾ Vidjeti *Guidelines for the feed use of food no longer intended for human consumption* (Smjernice za upotrebu hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi kao hrane za životinje). Odredbe o ograničenjima u pogledu proizvoda životinjskog podrijetla u hrani za životinje utvrđene su u Uredbi o nusproizvodima životinjskog podrijetla i Uredbi Komisije (EU) br. 142/2011. Odredbe o zabrani hranidbe utvrđene su u članku 7. i Prilogu IV. Uredbe o TSE-u.

⁽⁴⁰⁾ Odobrenih u skladu s člankom 24. Uredbe o nusproizvodima životinjskog podrijetla.

⁽⁴¹⁾ Uvjeti za uporabu navedeni su u poglavlju 4. Obavijesti Komisije – *Guidelines for the feed use of food no longer intended for human consumption* (Smjernice za upotrebu hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi kao hrane za životinje).

⁽⁴²⁾ Koji se u toj fazi još ne smatraju „hranom za životinje”.

- b) Objekti u poslovanju s hranom (uključujući trgovce na malo) koji hranom neživotinjskog podrijetla koja više nije namijenjena prehrani ljudi opskrbljuju postrojenja za preradu koja će ih preraditi u krmiva ⁽⁴³⁾

Primjeri:

- prehrambeno-prerađivačka industrija (npr. industrija smrznutog povrća, industrija konzerviranja, industrija pića): hrana koja više nije namijenjena prehrani ljudi
- pekarnice: kruh (koji ne sadržava proizvode životinjskog podrijetla)
- supermarketi i druge trgovine na malo: povrće, voće itd.

U tom slučaju, ako objekt u poslovanju s hranom (uključujući trgovce na malo) opskrbljuje postrojenja za preradu proizvodima ⁽⁴⁴⁾ za daljnju obradu, objekt u poslovanju s hranom ne treba smatrati subjektom u poslovanju s hranom za životinje i stoga nije potrebno da nadležna tijela zahtijevaju registraciju u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje. Lanac hrane za životinje može početi s postrojenjem za preradu koje proizvodi krmiva i koje bi trebalo biti registrirano u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje.

- c) Objekti u poslovanju s hranom (osim trgovaca na malo) koji opskrbljuju subjekte u poslovanju s hranom za životinje (osim postrojenja za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla) nusproizvodima životinjskog podrijetla i/ili dobivenim proizvodima uključujući bivšu hranu životinjskog podrijetla ⁽⁴⁵⁾

Primjeri:

- izuzeće koje se primjenjuje na mljekarsku industriju: mlijeko, proizvodi na bazi mlijeka i određene mliječne prerađevine koji su utvrđeni u poglavlju II. odjeljku 4. dijelu II. Priloga X. Uredbi (EU) br. 142/2011.

U tom slučaju, ako objekti u poslovanju s hranom opskrbljuju subjekte u poslovanju s hranom za životinje nusproizvodima životinjskog podrijetla koji će se izravno upotrijebiti kao krmivo, subjekti u poslovanju s hranom trebali bi biti registrirani ne samo u skladu s Uredbom o nusproizvodima životinjskog podrijetla nego i kao subjekti u poslovanju s hranom u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje ⁽⁴⁶⁾.

Ako je subjekt u poslovanju s hranom za životinje koji se opskrbljuje nusproizvodima proizvođač hrane za kućne ljubimce, mora biti odobren i u skladu s Uredbom o nusproizvodima životinjskog podrijetla.

- d) Objekti u poslovanju s hranom (osim trgovaca na malo) koji opskrbljuju subjekte u poslovanju s hranom za životinje osim postrojenja za preradu nusproizvodima i hranom neživotinjskog podrijetla koja više nije namijenjena prehrani ljudi ⁽⁴⁷⁾

Primjeri:

- mlinska industrija: mekinje, pšenične mekinje
- industrija šećera: pulpa šećerne repe
- industrija čipsa: lupine krumpira
- pivovara: pivarski trop
- destilerija: vlažan destilacijski trop (WDG) i osušen destilacijski trop s otopinom (DDGS)
- tvornica sokova: pulpa naranče.

⁽⁴³⁾ Uvjeti za uporabu navedeni su u poglavlju 3. Obavijesti Komisije – *Guidelines for the feed use of food no longer intended for human consumption* (Smjernice za upotrebu hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi kao hrane za životinje).

⁽⁴⁴⁾ Koji se u toj fazi još ne smatraju „hranom za životinje”.

⁽⁴⁵⁾ Uvjeti za uporabu navedeni su u poglavlju 4. Obavijesti Komisije – *Guidelines for the feed use of food no longer intended for human consumption* (Smjernice za upotrebu hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi kao hrane za životinje).

⁽⁴⁶⁾ U skladu s odstupanjima navedenima u odjeljku 4. dijelu II. Priloga X. Uredbi (EU) br. 142/2011 ako su ih odobrila nadležna tijela.

⁽⁴⁷⁾ Uvjeti za uporabu navedeni su u poglavlju 3. Obavijesti Komisije – *Guidelines for the feed use of food no longer intended for human consumption* (Smjernice za upotrebu hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi kao hrane za životinje).

U tom bi se slučaju objekt u poslovanju s hranom trebao smatrati subjektom u poslovanju s hranom za životinje te bi trebao biti registriran u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje ako su proizvodi namijenjeni hranidbi životinja.

- e) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje osim postrojenja za preradu koji od trgovaca hranom na malo nabavljaju manje količine hrane (uključujući hranu koja više nije namijenjena prehrani ljudi) neživotinjskog podrijetla

Primjeri:

- zanatski proizvođači hrane za životinje koji hranu neživotinjskog podrijetla nabavljaju od lokalnih trgovaca hranom na malo.

Trgovca hranom na malo koji je registriran ili odobren u skladu s Uredbom (EZ) br. 852/2004 i koji na tržište stavlja hranu kao takvu, u skladu s odredbama propisâ o hrani, namijenjenu subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prikuplja tu hranu da bi je pretvorio u hranu za životinje ili je izravno pretvara u hranu za životinje ne treba smatrati subjektom u poslovanju s hranom za životinje i stoga nije potrebno da nadležna tijela zahtijevaju registraciju u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje. Lanac hrane za životinje u tom slučaju počinje sa subjektom u poslovanju s hranom za životinje koji će sirovine upotrijebiti kao takve i proizvesti konačnu krmnu smjesu i koji bi trebao biti registriran u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje.

Tako bi primjerice subjekti u poslovanju s hranom za životinje kao što su mali zanatski lokalni proizvođači hrane za kućne ljubimce (koji proizvode pseće kekse) određenu hranu mogli kupiti i od trgovaca hranom na malo s namjerom da je koriste kao krmiva. Ti trgovci na malo stavljaju na tržište robu za prehrambene svrhe, koja je u tom slučaju namijenjena subjektu u poslovanju s hranom za životinje u svrhu uporabe kao krmivo, uvijek uzimajući u obzir postojeće odredbe i ograničenja predviđena zakonodavstvom kako bi se zajamčila sigurnost i sljedivost te kako bi nadležna tijela lako bila u potpunosti upoznata sa svim dobavljačima.

- Obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja nabavljaju hranu neživotinjskog podrijetla koja više nije namijenjena prehrani ljudi od lokalnih trgovaca hranom na malo

U članku 5. stavku 6. Uredbe o higijeni hrane za životinje utvrđeno je da obiteljska poljoprivredna gospodarstva hranu za životinje smiju nabavljati i upotrebljavati samo iz objekata koji su registrirani i/ili odobreni u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje. Stoga bi trgovce hranom na malo koji proizvod prodaju kao hranu za životinje trebalo smatrati subjektima u poslovanju s hranom za životinje te bi oni trebali biti registrirani u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje jer se mora smatrati da ti trgovci prodaju hranu za životinje (bivšu hranu) koja se izravno upotrebljava za hranidbu životinja na poljoprivrednom gospodarstvu.

7.2.3. Postrojenja za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla i druga postrojenja za preradu koja hranom za životinje opskrbljuju subjekte u poslovanju s hranom za životinje

Primjeri:

- proizvodnja prerađenih životinjskih bjelančevina, životinjske masti itd.
- proizvodnja krmiva od hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi (kruh, kolačići, pekarski proizvodi, tjestenina itd.)
- prerada krmiva dobivenog od drugog krmiva: proizvodnja silaže od narančine pulpe.

U tom bi slučaju postrojenja za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla i bivše hrane koji hranom za životinje opskrbljuju subjekte u poslovanju s hranom za životinje trebali biti registrirani u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje.

8. NAJČEŠĆA PITANJA – SUBJEKTI U POSLOVANJU S HRANOM ZA ŽIVOTINJE

Pitanje 1.

„Vlasnik sam poljoprivrednog gospodarstva, imam stoku i proizvodim vlastitu hranu za životinje od žitarica koje žanjem na svojoj zemlji. U proizvodnji te hrane za životinje koristim se proizvodima koji sadržavaju dodatke. Trebam li poštovati zahtjeve iz Priloga II. Uredbi (EZ) br. 183/2005?“

ODGOVOR

Mnogi proizvodi iz kategorije hrane za životinje sadržavaju dodatke i važno je usredotočiti se na to kako se proizvod stavlja na tržište. Sva hrana za životinje mora se stavljati na tržište u skladu s Uredbom (EZ) br. 767/2009 ili Uredbom (EZ) br. 1831/2003.

Pri uporabi proizvoda koji se stavljaju na tržište kao „dodatak” ili „premiksi” obiteljska poljoprivredna gospodarstva moraju poštovati zahtjeve iz Priloga II. Uredbi o higijeni hrane, osim kada je riječ o uporabi „silažnih dodataka” ili „premiksa silažnih dodataka”.

Za uporabu „dopunskih krmnih smjesa” nije potrebno poštovati zahtjeve iz Priloga II. Uredbi o higijeni hrane za životinje.

Granica između premiksa i dopunskih krmnih smjesa definirana je u članku 8. stavku 1. (Udio dodataka) Uredbe (EZ) br. 767/2009 od 13. srpnja 2009. o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje.

„Ne dovodeći u pitanje uvjete korištenja dodatka hrani za životinje predviđene odgovarajućim pravnim aktom o odobravanju određenog dodatka, krmiva i dopunske krmne smjese ne smiju sadržavati dodatke hrani za životinje u količini 100 puta višoj od odnosne najviše utvrđene količine u potpunoj krmnoj smjesi ili pet puta višoj u slučaju kokcidiostatika i histomonostatika.”

Pitanje 2.

„Vlasnik sam poljoprivrednog gospodarstva, imam stoku i proizvodim vlastitu hranu za životinje sa žitaricama koje žanjem na svojoj zemlji. U proizvodnji te hrane za životinje upotrebljavam i dodatke/premikse. Trebam li registrirati svoje poljoprivredno gospodarstvo? Zahtjeve iz kojih priloga bih trebao poštovati? Trebam li zatražiti odobrenje u skladu s Uredbom (EZ) br. 183/2005?”

ODGOVOR

Poljoprivredna gospodarstva koja proizvode hranu za svoje životinje moraju biti registrirana u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje i u tom slučaju ispunjavati zahtjeve iz Priloga I., Priloga II. i Priloga III. Uredbi o higijeni hrane.

Pri proizvodnji krmiva i krmnih smjesa (dopunska krmna smjesa ili potpuna krmna smjesa) na primarnoj razini primjenjuju se Prilog I. i dobra poljoprivredna praksa. Ako se na poljoprivrednom gospodarstvu u proizvodnji hrane za životinje koja je namijenjena uporabi na tom istom gospodarstvu upotrebljavaju dodaci hrani za životinje (osim silažnih dodataka) ili premiksi, primjenjuju se Prilog II. i sustavi HACCP-a.

Pri hranidbi životinja koje se koriste za proizvodnju hrane, obiteljska poljoprivredna gospodarstva moraju se pridržavati i odredbi iz Priloga III.

Ta poljoprivredna gospodarstva koja isključivo za potrebe vlastitog poljoprivrednoga gospodarstva proizvode krmne smjese uporabom dodataka hrani za životinje ili premiksa koji sadržavaju dodatke hrani za životinje navedene u poglavlju 3. Priloga IV. Uredbi o higijeni hrane za životinje moraju biti odobrena od strane nadležnih tijela.

Pitanje 3.

„Ribar sam i proizvodim mamce za ribu za lokalne ribare u mojem selu i okolici. Jesam li ja subjekt u poslovanju s hranom za životinje?”

ODGOVOR

Ribički mamci koji su namijenjeni raspršivanju radi privlačenja ribe u neko područje (tzv. brume ili torila) smatraju se obuhvaćenima definicijom hrane za životinje kako je utvrđena u Uredbi (EZ) br. 178/2002.

Stoga se proizvođači tih bruma ili torila moraju smatrati subjektima u poslovanju s hranom za životinje te moraju biti registrirani u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje. Međutim, u slučajevima „proizvodnje za potrebe vlastitog domaćinstva” bruma ili torila koji se koriste za ribe namijenjene osobnoj potrošnji u domaćinstvu proizvođači su izuzeti od obveze registracije u skladu s člankom 2. stavkom 2. točkom (a) Uredbe o higijeni hrane.

Međutim, mamci za ribe koji se pričvršćuju na udicu i stoga ne služe zadovoljavanju prehrambenih potreba životinje ne bi se trebali smatrati hranom za životinje.

To je u skladu i sa zakonodavstvom Unije, uzimajući u obzir upućivanje iz članka 18. Uredbe o nusproizvodima životinjskog podrijetla na ličinke i crve za ribičke mamce u kontekstu hranidbe životinja⁽⁴⁸⁾ i odredbe iz poglavlja III. Priloga X. Uredbi (EU) br. 142/2011.

Pitanje 4.

„Vlasnik sam kafilerije. Kupujem proizvode od subjekata u poslovanju s hranom kako bih proizvodio krmiva koja zatim prodajem proizvođačima krmnih smjesa. Međutim, dobavljači od kojih te proizvode kupujem označavaju ih kao otpad. Jesu li tako označeni proizvodi prihvatljivi?”

ODGOVOR

Ne, nusproizvodi životinjskog podrijetla pomiješani s otpadom i označeni kao otpad ne smiju se upotrebljavati za hranidbu životinja iz uzgoja. Nusproizvodi životinjskog podrijetla smiju se upotrebljavati samo u skladu sa zakonodavstvom o nusproizvodima životinjskog podrijetla za proizvodnju određenih tehničkih proizvoda ili se odlažu kao otpad.

Objekt u poslovanju s hranom (kao što je klaonica) može opskrbljivati postrojenja za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla samo nusproizvodima životinjskog podrijetla kategorije 3 u svrhu proizvodnje hrane za životinje iz uzgoja. U tom se slučaju Okvirna direktiva o otpadu ne primjenjuje.

Stoga bi te proizvode životinjskog podrijetla trebalo označavati u skladu sa zahtjevima iz Priloga VIII. Uredbi (EZ) br. 142/2011 i Priloga V. Uredbi (EZ) br. 999/2001.

K tome, u Prilogu II. Uredbi o higijeni hrane za životinje, u odjeljku „PROIZVODNJA” točki 8. utvrđeno je da „Na oznaci proizvoda mora biti jasno naznačeno jesu li namijenjeni za hranu za životinje ili za druge svrhe. Ako je za određenu seriju proizvoda naznačeno da nije namijenjena za uporabu u hrani za životinje, tu oznaku subjekt u kasnijoj fazi lanca ne može naknadno mijenjati.”

Radi sigurnosti i cjelovitosti prehrambenog lanca, trebalo bi onemogućiti da hrana koja više nije namijenjena prehrani ljudi i koja je stavljena na tržište kao otpad uđe u lanac hrane za životinje⁽⁴⁹⁾. Stoga subjekti u poslovanju s hranom za životinje ne smiju upotrebljavati te proizvode u proizvodnji hrane za životinje u svojim objektima.

Pitanje 5.

„Vlasnik sam poduzeća u poslovanju s hranom za životinje. Prema savjetima nadležnih tijela u mojoj zemlji, obvezan sam proizvode kupovati od poduzeća koja proizvode hranu ili hranu za životinje registriranih ili odobrenih u skladu s Uredbom (EZ) br. 183/2005. Međutim, kada kupujem određene proizvode od poduzeća iz druge države članice i tražim dokaze da je to poduzeće registrirano u skladu s tom uredbom, oni mi kažu da to nije potrebno jer su oni na nacionalnoj razini već registrirani u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/2009 (Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla).”

ODGOVOR

Potrebna je registracija i/ili odobrenje na temelju obje uredbe. O praktičnim aspektima mogu odlučiti države članice (npr. jedinstveni broj registracije/odobrenja ili različiti brojevi, jedan popis koji se odnosi na oba akta ili dva zasebna popisa).

Registracija na temelju zakonodavstva EU-a koje se odnosi na sektor hrane za životinje i registracija na temelju Uredbe o higijeni hrane za životinje mogu se kombinirati uz uvjet da se poštuju relevantna pravila iz oba sustava registracije i da nadležno tijelo odluči upravljati tim kombiniranim sustavom registracije.

Pitanje 6.

„Vlasnik sam poduzeća koje proizvodi sirovu hranu za kućne ljubimce⁽⁵⁰⁾. Hrana za kućne ljubimce može sadržavati proizvode kao što su sirovo meso (uključujući nusproizvode klanja, kosti i masti) ili voće i povrće, biljna ulja, maslinovo ulje itd.

⁽⁴⁸⁾ Sažetak izvješća Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje, 17. – 18. prosinca 2009. – točka 6. RAZNO

⁽⁴⁹⁾ Sažetak izvješća Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje, 19./20. svibnja 2014. – točka A.06.

⁽⁵⁰⁾ Vidjeti detaljno objašnjenje u poglavlju 4.3. Smjernica za upotrebu hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi kao hrane za životinje.

Međutim, kao subjekt u poslovanju s hranom za životinje, moram biti registriran (ili odobren) u skladu s Uredbom (EZ) br. 183/2005 kao svaki proizvođač hrane za životinje, za životinje koje se koriste za proizvodnju hrane i one koje se ne koriste za proizvodnju hrane. Treba li moje poduzeće biti registrirano u skladu s Uredbom (EZ) br. 1069/09 (čl. 24.) ili Uredbom (EZ) br. 183/2005?"

ODGOVOR

Potrebna je registracija i/ili odobrenje na temelju obje uredbe.

Vaše bi poduzeće trebalo biti odobreno u skladu s člankom 24. stavkom 1. točkom (e) Uredbe o nusproizvodima životinjskog podrijetla i registrirano u skladu s člankom 9. Uredbe o higijeni hrane.

Kao proizvođač hrane za kućne ljubimce trebali biste imati na umu i zahtjeve o sljedivosti iz članaka 21. i 22., vlastite provjere iz članka 28. te HACCP plan iz članka 29. Uredbe o nusproizvodima životinjskog podrijetla.

O praktičnim aspektima mogu odlučiti države članice (npr. jedinstveni broj registracije/odobrenja ili različiti brojevi, jedan popis koji se odnosi na oba akta ili dva zasebna popisa). Sve djelatnosti kojima se bave subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju biti detaljno navedene i mora se osigurati da objekt ispunjava zahtjeve utvrđene u Uredbi o higijeni hrane za životinje.

Pitanje 7.

„Vlasnik sam poduzeća koje posluje putem interneta. Moje poduzeće uvozi hranu za kućne ljubimce i prodaje je izravno vlasnicima kućnih ljubimaca. Je li moje poduzeće obuhvaćeno pojmom ‚maloprodaja‘ kako je utvrđen u članku 2. stavku 2. točki (e) Uredbe (EZ) br. 183/2005?“

ODGOVOR

Budući da u pogledu higijene hrane za životinje ne postoje posebne odredbe o prodaji na internetu, nema razloga smatrati da prodaja na internetu nije obuhvaćena pojmom maloprodaja hrane za kućne ljubimce kako je utvrđen u članku 2. stavku 2. točki (e) Uredbe o higijeni hrane. To je samo jedan od brojnih poslovnih modela u kojima se s hranom za životinje postupa odnosno u kojima se ona skladišti na mjestu prodaje ili isporuke krajnjim korisnicima. Drugim riječima, Uredba o higijeni hrane ne primjenjuje se izravno na hranu za kućne ljubimce koja se putem interneta prodaje izravno krajnjem korisniku (vlasnik kućnog ljubimca).

Za primjenu Uredbe o higijeni hrane za životinje nije bitna klasifikacija trgovca na malo prema različitim fazama poslovnih djelatnosti („trgovac hranom za kućne ljubimce na malo” ili „uvoznik”), već sama djelatnost. U članku 2. stavku 1. točki (c) Uredbe o higijeni hrane izričito je utvrđeno da se ta uredba primjenjuje na uvoz i izvoz hrane za životinje iz trećih zemalja i u treće zemlje. Stoga, čak i ako se subjekt bavi maloprodajom hrane za kućne ljubimce, odnosno djelatnošću koja nije obuhvaćena područjem primjene Uredbe o higijeni hrane za životinje u skladu s njezinim člankom 2. stavkom 2. točkom (e), on ipak mora ispunjavati zahtjeve Uredbe o higijeni hrane za životinje s obzirom na uvoz hrane za kućne ljubimce.

Međutim, činjenica da djelatnost nije obuhvaćena područjem primjene Uredbe o higijeni hrane za životinje ne znači da se na hranu za životinje koja se stavlja na tržište ne moraju primjenjivati drugi zahtjevi, primjerice oni u pogledu označavanja hrane za životinje.

S druge strane, ako djelatnost prodaje putem interneta uključuje prodaju hrane za životinje ne samo krajnjim korisnicima nego i drugim subjektima, Uredba o higijeni hrane za životinje se primjenjuje.

Hrana za kućne ljubimce može se uvoziti u Uniju samo ako je pošiljka u skladu sa svim odredbama zakonodavstva o nusproizvodima životinjskog podrijetla.

Pitanje 8.

„Vlasnik sam trgovine za kućne ljubimce i prodajem hranu za kućne ljubimce. No isto tako prodajem manje količine hrane za vrste životinja koje se koriste za proizvodnju hrane, kao što su kunići ili pilići za potrošače koji su te životinje uzgojili za potrebe vlastitog domaćinstva. S obzirom na to da maloprodaja hrane za kućne ljubimce nije obuhvaćena područjem primjene Uredbe (EZ) br. 183/2005, pretpostavljam da trgovinu ne trebam registrirati.”

ODGOVOR

Točno, maloprodaja hrane za kućne ljubimce nije obuhvaćena područjem primjene Uredbe o higijeni hrane za životinje. Međutim, kunići i pilići primjerice ne mogu se smatrati kućnim ljubimcima te je maloprodaja hrane za te životinje obuhvaćena područjem primjene Uredbe o higijeni hrane, stoga bi trgovina za kućne ljubimce trebala biti, za obavljanje te djelatnosti, barem registrirana u skladu s člankom 9. stavkom 2.

Pitanje 9.

„Veterinar sam i vlasnik veterinarske bolnice. Svojim klijentima isto tako prodajem posebne proizvode za prehranu životinja. Trebam li biti registriran u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje?“

ODGOVOR

Proizvodnja i/ili prodaja hrane za životinje koje se koriste za proizvodnju hrane i proizvodnja hrane za kućne ljubimce obuhvaćene su područjem primjene Uredbe o higijeni hrane za životinje te za te djelatnosti veterinarska praksa ili klinika mora biti registrirana ili, ako je to primjenjivo, odobrena u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje.

Prodaja hrane za kućne ljubimce smatrala bi se djelatnošću maloprodaje i stoga ne bi bila obuhvaćena područjem primjene Uredbe o higijeni hrane za životinje. Međutim, kunići i pilići primjerice ne mogu se smatrati kućnim ljubimcima. Maloprodaja takve hrane za životinje nije isključena iz područja primjene Uredbe o higijeni hrane za životinje i stoga ta djelatnost mora biti registrirana ili, ako je to primjenjivo, odobrena u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje.

9. NAJČEŠĆA PITANJA – NADLEŽNA TIJELA**Pitanje 10.**

„Kako bi trebalo tumačiti članak 10. stavak 1. točku (b) Uredbe (EZ) br. 183/2005, odnosno odobrenje za proizvodnju ⁽⁵¹⁾ premiksâ?“

ODGOVOR

Članak 10. stavak 1. točka (b) Uredbe o higijeni hrane glasi:

„Subjekti u poslovanju s hranom za životinje osiguravaju da objekte pod njihovim nadzorom obuhvaćene ovom Uredbom odobri nadležno tijelo u slučaju kada... proizvodnja i/ili stavljanje na tržište premiksa pripremljenih uporabom dodataka hrani za životinje navedenih u poglavlju 2. Priloga IV. ovoj Uredbi.“

Dakle, postoje tri različita slučaja:

- subjekt u poslovanju s hranom za životinje proizvodi i stavlja na tržište premikse
- subjekt u poslovanju s hranom za životinje stavlja na tržište premikse
- subjekt u poslovanju s hranom za životinje proizvodi premikse.

Zadnji slučaj relevantan je samo ako proizvođač premiksa radi po nalogu drugog subjekta u poslovanju s hranom za životinje ili ako proizvođač premikse upotrebljava samo u vlastitom objektu. Proizvodnja premiksa za vlastitu uporabu posebno je važna za dodatke koji se mogu upotrebljavati za proizvodnju krmnih smjesa samo u obliku premiksa.

Zaključno, svi proizvođači premiksa koji sadržavaju dodatke iz Priloga IV. poglavlja 2. namijenjenih vlastitoj uporabi te onih namijenjenih stavljanju na tržište za to trebaju imati odobrenje.

Pitanje 11.

„Hrana za kućne ljubimce dana bankama hrane. Zadnjih godina supermarketi sve više doniraju hranu za kućne ljubimce bankama hrane kako bi pomogli vlasnicima kućnih ljubimaca koji se nalaze u poteškoćama. Banke hrane posrednici su za distribuciju tih proizvoda, koji se dotičnim osobama obično prodaju po simboličnoj cijeni. Predmet donacija brojni su međusobno nepovezani proizvodi (proizvodi različite veličine, različite robne marke itd.). Je li ta djelatnost obuhvaćena područjem primjene Uredbe (EZ) br. 183/2005 te treba li se od banke hrane zahtijevati sljedivost u slučajevima doniranja hrane za kućne ljubimce od strane supermarketâ?“

⁽⁵¹⁾ Točka A.09. sažetog izvješća Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje koji se sastao 15. i 16. rujna 2014. u Bruxellesu (odjeljak o prehrani životinja)

ODGOVOR

U skladu s člankom 2. stavkom 2. točkom (e) Uredbe o higijeni hrane, ta se Uredba ne primjenjuje na maloprodaju hrane za kućne ljubimce.

Isporuka hrane za kućne ljubimce od strane supermarketa (i drugih trgovaca na malo) bankama hrane mogla bi se i dalje smatrati maloprodajnom djelatnošću prema nacionalnom pravu i stoga djelatnošću koja nije obuhvaćena područjem Uredbe o higijeni hrane za životinje.

Međutim, u skladu s člankom 2. stavkom 3. Uredbe o higijeni hrane za životinje države članice mogu utvrditi pravila i smjernice o djelatnostima koje su izuzete iz područja primjene Uredbe o higijeni hrane za životinje.

Bez obzira na to, opći zahtjevi u pogledu sljedivosti iz članka 18. Uredbe (EZ) br. 178/2002 (Opći propisi o hrani) ⁽⁵²⁾ primjenjuju se na sve djelatnosti povezane s, među ostalim, svim fazama distribucije hrane za životinje, uključujući distribuciju hrane za kućne ljubimce od supermarketa do banaka hrane. Potonjom odredbom samo se utvrđuje cilj koji je potrebno postići, a ne i sredstvo za njegovo postizanje; njome se kao takvom pruža dovoljna fleksibilnost u pogledu praktičnog pristupa. Stoga, kako bi se ispunili zahtjevi sljedivosti, organizacije koje se bave takvim oblikom distribucije moraju voditi evidenciju o dobavljaču hrane za kućne ljubimce te, ako tu hranu za kućne ljubimce dostavljaju drugoj organizaciji, moraju evidentirati i kome se ona distribuira. Sljedivost ne bi trebala predstavljati problem za pretpakiranu hranu za kućne ljubimce, no države članice možda bi morale obratiti pozornost na hranu za kućne ljubimce koja se prodaje u rasutom stanju.

Dodatne informacije nalaze se u Smjernicama o provedbi članaka 11., 12., 14., 17., 18., 19. i 20. Uredbe (EZ) br. 178/2002 o općim propisima o hrani ⁽⁵³⁾.

U slučaju hrane za kućne ljubimce, osim prerađene hrane za kućne ljubimce, koja dostiže krajnju točku u proizvodnom lancu nusproizvoda životinjskog podrijetla u skladu s člankom 3. točkama (b) i (c) Uredbe (EZ) br. 142/2011, banka hrane mora imati odobrenje u skladu s člankom 24. stavkom 1. točkom (i) ili (j) Uredbe (EZ) br. 1069/2009.

Pitanje 12.

„Je li u skladu s Uredbom o higijeni hrane za životinje potrebno registrirati privremeno skladište hrane za kućne ljubimce?“

ODGOVOR

Člankom 2. stavkom 2. točkom (e) Uredbe o higijeni hrane utvrđeno je sljedeće: „Uredba se ne primjenjuje na:... maloprodaju hrane za kućne ljubimce.“

Budući da bi se privremeno skladište moglo smatrati maloprodajnim objektom u širem smislu definicije iz članka 3. stavka 7. Uredbe (EZ) br. 178/2002, moglo bi se zaključiti da privremeno skladište hrane za kućne ljubimce općenito nije obuhvaćeno područjem primjene Uredbe o higijeni hrane za životinje te da stoga ne podliježe obvezi registracije kod nadležnih tijela.

Međutim, s obzirom na to da je riječ o privremenom skladištu hrane za kućne ljubimce, u Uredbi o higijeni hrane za životinje utvrđuju se zahtjevi koji se moraju uzeti u obzir jer su postupci skladištenja obuhvaćeni područjem primjene Uredbe o higijeni hrane za životinje, npr.:

— Odjeljak „SKLADIŠTENJE I TRANSPORT“ u Prilogu II. sadržava zahtjeve u pogledu skladištenja hrane za životinje i stoga su privremena skladišta hrane za kućne ljubimce objekti u kojima se postupa s proizvodima koji se smatraju hranom za životinje i ne smiju obavljati djelatnost ako ih nadležno tijelo nije registriralo;

Privremena skladišta u okviru aktivnosti veleprodaje koje su fizički ograničene na prijevoz i skladištenje moraju biti registrirana. Ako aktivnosti veleprodaje uključuju više od skladištenja i prijevoza (na primjer ponovno zamatanje), privremeno skladištenje hrane za kućne ljubimce zahtijeva registraciju objekta u skladu s člankom 9. stavkom 2.

⁽⁵²⁾ U članku 5. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 767/2009 utvrđeno je da se zahtjevi iz članaka 18. i 20. Uredbe (EZ) br. 178/2002 i članka 4. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 183/2005 primjenjuju *mutatis mutandis* na hranu za životinje koje se ne upotrebljavaju za proizvodnju hrane.

⁽⁵³⁾ Internetske stranice GU-a SANTE: Opći zahtjevi propisa o hrani. http://ec.europa.eu/food/safety/general_food_law/general_requirements_en

Međutim, u svjetlu članka 2. stavka 2. točke (e), privremeni prostori za skladištenje hrane za kućne ljubimce kojima upravljaju maloprodajna mjesta koja nisu obuhvaćena Uredbom o higijeni hrane za životinje ne podliježu obvezi registracije, no mogu podlijegati odredbama članka 24. stavka 1. točke (i) ili (j) Uredbe (EZ) br. 1069/2009.

Pitanje 14.

„Vlasnik sam skladišta u kojem trećim stranama pružam usluge skladištenja dodataka navedenih u poglavlju 1. Priloga IV. i premiksa koji sadržavaju dodatke navedene u poglavlju 2. Priloga IV. Uredbi (EZ) br. 183/2005. Treba li moja djelatnost biti odobrena u skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 183/2005?”

ODGOVOR

Ne. Člankom 10. stavkom 1. točkom (a) Uredbe o higijeni hrane za životinje propisuje se da je za objekte koji proizvode i/ili stavljaju na tržište dodatke hrani za životinje koji su obuhvaćeni Uredbom (EZ) br. 1831/2003 ili proizvode obuhvaćene Direktivom 82/471/EEZ navedene u poglavlju 1. Priloga IV. toj Uredbi i premikse pripravljene uporabom dodataka hrani za životinje navedene u poglavlju 2. Priloga IV. toj Uredbi potrebno odobrenje. Međutim, za djelatnost „stavljanja na tržište” odgovoran je vlasnik proizvoda (proizvođač i/ili posrednik). Stoga vlasnik proizvoda treba biti odobren u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (a), dok skladište treba biti registrirano u skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe o higijeni hrane.

Isto tako prijevoznika poduzeća koja samo prevoze proizvode moraju biti registrirana u skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe o higijeni hrane. Odobrenje nije potrebno.

10. VODIČI ZA DOBRU PRAKSU

Izrada i distribucija nacionalnih vodiča i vodiča Zajednice za dobru praksu te korištenje njima moraju se poticati. Međutim, subjekti u poslovanju s hranom za životinje tim se vodičima mogu koristiti na dobrovoljnoj bazi.

Smjernice za izradu vodiča Zajednice za dobru praksu ⁽⁵⁴⁾ izrađene su u suradnji s državama članicama.

Ti vodiči Zajednice za dobru praksu izrađeni su u skladu s člankom 22. Uredbe o higijeni hrane za životinje. Upute koje oni sadržavaju za različite sektore primjenjive su u cijelom EU-u i služe kao vodiči za postizanje usklađenosti sa zahtjevima u pogledu higijene i HACCP-a iz Uredbe o higijeni hrane za životinje.

10.1. EU-ovi vodiči ⁽⁵⁵⁾

Stalni odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja ocijenio je sljedeće vodiče Zajednice za dobru praksu:

— Naslov: *Community guide to good practice for the EU industrial compound feed and premixtures manufacturing sector for food-producing animals* (Vodič Zajednice za dobru praksu za sektor industrijske proizvodnje krmne smjese i premiksa namijenjenih životinjama koje se koriste za proizvodnju hrane) ⁽⁵⁶⁾ — Vodič za europske proizvođače hrane za životinje

Autor: FEFAC — Fédération Européenne des Fabricants d'Aliments Composés ⁽⁵⁷⁾ (Europäischer Verband der Mischfutterindustrie, European Feed Manufacturers' Federation)

— Naslov: *Community guide to good practice for feed additive and premixture operators* (Priručnik Zajednice za dobru praksu za subjekte u poslovanju s hranom za životinje i premiksima) ⁽⁵⁸⁾

Autor: FAMI-QS – Europska udruga za sustav kvalitete dodataka hrani za životinje i premiksa ⁽⁵⁹⁾

— Naslov: *Guide to good practice for the manufacture of safe pet foods* (Vodič za dobru praksu u proizvodnji sigurne hrane za kućne ljubimce) ⁽⁶⁰⁾

Autor: Europska federacija proizvođača hrane za kućne ljubimce ⁽⁶¹⁾

⁽⁵⁴⁾ http://ec.europa.eu/food/safety/docs/animal-feed-guides-good-practice-guidelines_good_practice_en.pdf

⁽⁵⁵⁾ http://ec.europa.eu/food/safety/animal-feed/feed-hygiene/guides-good-practice/index_en.htm

⁽⁵⁶⁾ Obavijest Komisije o vodičima Zajednice za dobru praksu (2016/C 418/02) (SL C 418, 12.11.2016., str. 2.).

⁽⁵⁷⁾ <http://www.fefac.org/>

⁽⁵⁸⁾ Obavijest o vodičima Zajednice za dobru praksu (2007/C 64/04) (SL C 64, 20.3.2007., str. 17.).

⁽⁵⁹⁾ <http://www.fami-qs.org/>

⁽⁶⁰⁾ Obavijest Komisije o vodičima Zajednice za dobru praksu (2018/C 128/03) (SL C 128, 11.4.2018., str. 3.).

⁽⁶¹⁾ <http://www.fediaf.org/>

- Naslov: *European Guide to good practice for the industrial manufacture of safe feed materials* (Europski vodič za dobru praksu za industrijsku proizvodnju sigurnog krmiva) ⁽⁶²⁾

Autor:

- Starch Europe (Udruga industrije škroba) ⁽⁶³⁾
- The EU Oil and Proteinmeal Industry (FEDIOL) (Europska konfederacija za mljevenje uljnog sjemena i prerađivanje ulja) ⁽⁶⁴⁾
- The European Biodiesel Board (EEB) (Europski odbor za biodizel) ⁽⁶⁵⁾
- u suradnji s Europskim kodeksom dobre prakse za industrijsku proizvodnju sigurnog krmiva (European Feed Ingredients Safety Certification) ⁽⁶⁶⁾.

Sektorski referentni dokumenti:

- Proizvodnja sigurnog krmiva kao nusproizvoda pri proizvodnji škroba
 - Proizvodnja sigurnog krmiva drobljenjem uljarica i rafiniranjem biljnog ulja
 - Proizvodnja sigurnog krmiva kao nusproizvoda pri proizvodnji biodizela
 - Revizorski kontrolni popis za salmonelu
 - Informativni članak o salmoneli
- Naslov: *European Guide to Good Hygiene Practices for the collection, storage, trading and transport of cereals, oilseeds, protein crops, other plant products and products derived thereof* (Europski vodič za dobre higijenske prakse za prikupljanje, skladištenje, trgovinu i prijevoz žitarica, uljarica, proteinskih usjeva, drugih biljnih proizvoda i proizvoda dobivenih njihovom preradom) ⁽⁶⁷⁾

Autor:

- European association of cereals, rice, feedstuffs, oilseeds, olive oil, oils and fats and agro supply trade (COCERAL) (Europsko udruženje trgovaca žitaricama i uljaricama) ⁽⁶⁸⁾
- European agri-cooperatives (COGECA) (Udruga nacionalnih federacija poljoprivrednih zadruga) ⁽⁶⁹⁾
- European association of professional portside storekeepers for agribulk commodities within the European Union (UNISTOCK) (Unija profesionalnog osoblja za skladištenje žitarica) ⁽⁷⁰⁾

Stalni odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja redovito preispituje vodiče u suradnji s dionicima i drugim zainteresiranim stranama.

10.2. Nacionalni vodiči

Komisija je uspostavila registar nacionalnih vodiča za dobru praksu ⁽⁷¹⁾ kako bi vodiče stavila na raspolaganje državama članicama i subjektima u poslovanju s hranom i hranom za životinje.

⁽⁶²⁾ Obavijest Komisije o vodičima Zajednice za dobru praksu (2016/C 418/02) (SL C 418, 12.11.2016., str. 2.).

⁽⁶³⁾ <http://www.starch.eu/>

⁽⁶⁴⁾ <http://www.fediol.eu/>

⁽⁶⁵⁾ <http://www.ebb-eu.org/>

⁽⁶⁶⁾ <http://www.efisc.eu/>

⁽⁶⁷⁾ Obavijest Komisije o vodičima Zajednice za dobru praksu (2016/C 418/02) (SL C 418, 12.11.2016., str. 2.).

⁽⁶⁸⁾ <http://www.coceral.com/>

⁽⁶⁹⁾ <http://www.copa-cogeca.be/>

⁽⁷⁰⁾ <http://www.unistock.be/>

⁽⁷¹⁾ http://ec.europa.eu/food/safety/docs/animal-feed-guides-good-practice-biosafety_food-hygiene_legis_guidance_good-practice_reg-nat.pdf

PRILOG I.

Neiscrpan popis pravila i kriterija prema nacionalnom pravu koji su određene države članice ⁽¹⁾ utvrdile s obzirom na manje količine iz članka 2. stavka 2. točke (d) Uredbe o higijeni hrane

DRŽAVE ČLANICE EU-a

1. AUSTRIJA

„Manje količine na razini regionalnog poljoprivrednoga gospodarstva” znači opskrba u količini od 3 metričke tone pri kojoj jedno poljoprivredno gospodarstvo opskrbljuje drugo poljoprivredno gospodarstvo koje se nalazi u krugu od 15 km. Nije potrebna registracija.

Futtermittelgebührentarif 2017 (FMT 2017) ⁽²⁾ – Carinska kvota hrane za životinje za 2017. – FMT 2017.

2. HRVATSKA

„Manje količine” znači poljoprivredni proizvodi proizvedeni na poljoprivrednom gospodarstvu koje u ARKOD sustavu ⁽³⁾ ima evidentirano manje od 5 ha poljoprivrednog zemljišta i/ili posjeduje najviše jedno uvjetno grlo ⁽⁴⁾.

Pravilnik o registraciji poljoprivrednika koji posluju s hranom za životinje (NN 24/16) ⁽⁵⁾.

3. DANSKA

„Manje količine” znači izravna opskrba lokalnih poljoprivrednih gospodarstava primarnim proizvodima u količini do 5 tona godišnje namijenjenih uporabi na tim gospodarstvima u krugu od 50 km od mjesta proizvodnje.

Bekendtgørelse nr. 935 af 27. juni 2018 om foder og foderstofvirksomheder, § 11 – Danska Odluka br. 935 od 27. lipnja 2018. o hrani za životinje i objektima u poslovanju s hranom za životinje, § 11.

4. ESTONIJA

„Manje količine” znači godišnja primarna proizvodnja hrane za životinje u količini do 5 tona s namjerom prodaje ili bilo kojeg drugog oblika prijenosa, bez obzira na to je li besplatan ili nije, od strane primarnog proizvođača poljoprivrednom proizvođaču na državnom području Estonije.

Peatükk 3, § 6 (10) Söödaseadus1 (vastu võetud 11.01.2007 RT I 2007, 6, 32) ⁽⁶⁾ – poglavlje 3., § 6. (10.) Zakon o hrani za životinje (donesen 11.1.2007. RT I 2007, 6, 32) ⁽⁷⁾

Vastu võetud 25.04.2007 nr 64; RTL 2007, 37, 641 - Sööda esmatoodangu väikese kogused ning nende turuleviimise nõuded – Uredba br. 64. Ministarstva poljoprivrede od 25. travnja 2007.; RTL 2007, 37, 641 – Manje količine primarne proizvodnje hrane za životinje i zahtjevi za njihovo stavljanje na tržište ⁽⁸⁾.

5. FINSKA

„Manje količine” znači primarni proizvodi dobiveni od subjekata u poslovanju s hranom za životinje koji su izuzeti od obveze obavješćivanja (za registraciju kao primarni proizvođači) jer opskrbljuju isključivo i izravno lokalna poljoprivredna gospodarstva (ili slične subjekte) iz mjesta proizvodnje površine ne veće od 3 hektara.

Rehulaki 8.2.2008/86 ⁽⁹⁾ - Feed Act 86/2008, amendments up to 565/2014 included ⁽¹⁰⁾ (odjeljak 18., stav. 1.).

Maa- ja metsätalousministeriön asetus rehualan toiminnanharjoittamisesta 548/2012 ⁽¹¹⁾ – Uredba Ministarstva poljoprivrede i šumarstva o obavljanju djelatnosti u sektoru hrane za životinje 548/2012, uključene izmjene do 960/2014 ⁽¹²⁾ (odjeljak 5., stav. 2.).

⁽¹⁾ I Norveška kao država EGP-a.

⁽²⁾ <http://www.baes.gv.at/amtliche-nachrichten/gebuehrentarife/futtermittelgesetz/>

⁽³⁾ Nacionalni sustav za evidentiranje poljoprivrednog zemljišta.

⁽⁴⁾ Životinja ili skupina životinja iste vrste tjelesne mase do 500 kg.

⁽⁵⁾ http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_03_24_723.html

⁽⁶⁾ <https://www.riigiteataja.ee/akt/101092015029>

⁽⁷⁾ <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/503092015007/consolide>

⁽⁸⁾ <https://www.riigiteataja.ee/akt/12823160>

⁽⁹⁾ <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2008/20080086?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=2008%2F86>

⁽¹⁰⁾ <http://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2008/en20080086.pdf>

⁽¹¹⁾ <http://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2012/20120548?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=548%2F2012>

⁽¹²⁾ <http://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2012/en20120548.pdf>

6. NJEMAČKA

„Manje količine” znači izravna opskrba hranom za životinje od primarnog proizvođača hrane za životinje (s proizvodnjom do 5 ha/godišnje) na lokalnoj razini (u krugu od 50 km od mjesta proizvodnje).

Leitfaden zur Registrierung von Futtermittelunternehmen (seite 12) – Vodič za registraciju subjekata u poslovanju s hranom za životinje (stranica 12.)⁽¹³⁾.

7. ITALIJA

„Manje količine” znači izravna opskrba, na zahtjev krajnjeg korisnika, primarnim proizvodima dobivenima na istom poljoprivrednom gospodarstvu, koje se nalazi u istoj pokrajini ili u susjednim pokrajinama.

Circolare esplicativa Nazionale del 28 dicembre 2005 numero di protocollo n.45950-P-I8da9/1 – Nacionalna okružnica s objašnjenjem od 28. prosinca 2005. broj protokola n.45950-P-I8da9/1⁽¹⁴⁾.

8. LATVIJA

„Manje količine” znači trgovina primarnim proizvodima hrane za životinje (prodaja ili isporuka neovisno je li besplatna ili uz plaćanje) u količini od najviše deset tona po kalendarskoj godini.

Ministru kabineta noteikumi Nr.865 – 2009 gada 4.augustā (prot. Nr.51 40.§) Higiēnas prasības dzīvnieku barības primārājai ražošanai un tiešajām piegādēm mazos daudzumos – Uredba Kabineta ministara Latvije br. 865., na snazi od 4. kolovoza 2009., Higijenski zahtjevi za hranu za životinje u primarnoj proizvodnji i izravnoj opskrbi malim količinama.

9. SLOVENIJA

„Manje količine” znači bilo koja količina hrane za životinje biljnog podrijetla dobivena primarnom proizvodnjom na poljoprivrednom gospodarstvu koja je isporučena drugom poljoprivrednom gospodarstvu kao krajnjem korisniku na državnom području Republike Slovenije.

Člen 2(6) Pravilnik o registraciji in odobritvi obratov nosilcev dejavnosti na področju krme (Uradni list Republike Slovenije, št. 50/15, 67/65) – Članak 2. stavak 6. Pravilnika o registraciji i odobrenju objekata subjekata u poslovanju s hranom za životinje (Službeni list Republike Slovenije 50/15, 67/65)⁽¹⁵⁾.

10. ŠVEDSKA

„Manje količine” znači izravna opskrba lokalnih poljoprivrednih gospodarstava u krugu od 50 km od mjesta proizvodnje primarnim proizvodima u količini do 10 tona godišnje.

Kapitel 4 (§1) Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om foder – Državni odbor za poljoprivredne propise i opće savjete u pogledu hrane za životinje, poglavlje 4.(§1).

11. UJEDINJENA KRALJEVINA

Ujedinjena Kraljevina nije uvela zakonodavstvo kojim se utvrđuje što su manje količine hrane za životinje u vezi s odredbama članka 2. stavka 2. točke (d) Uredbe (EZ) br. 183/2005. Međutim, kao općenita uputa, provedbena tijela koriste se definicijom prema kojoj se manje količine primarne proizvodnje hrane za životinje smatraju količinama manjima od 20 tona godišnje.

OSTALE DRŽAVE EGP-a

1. NORVEŠKA

„Manje količine” znači izravna opskrba lokalnih poljoprivrednih gospodarstava unutar 30 km od mjesta proizvodnje primarnim proizvodima u količini do 15 tona godišnje.

Forskrift om fôrhygiene, § 3. Unntak for små mengder landdyrfôr til lokale mottakere – Uredba o higijeni hrane za životinje, § 3. Iznimka u pogledu manjih količina hrane za životinje lokalnim obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima⁽¹⁶⁾.

⁽¹³⁾ http://www.bvl.bund.de/SharedDocs/Downloads/02_Futtermittel/fm_Leitfaden_Registrierung_Betriebe.pdf?__blob=publicationFile&v=3

⁽¹⁴⁾ http://www.salute.gov.it/imgs/C_17_pubblicazioni_1198_allegato.pdf

⁽¹⁵⁾ <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV7397>

⁽¹⁶⁾ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2010-01-14-39?q=fôrhygiene>

PRILOG II.

Popis objekata registriranih u skladu s člankom 9. Uredbe o higijeni hrane za životinje

DRŽAVE ČLANICE EU-a

1. **AUSTRIJA**

<https://www.baes.gv.at/amtliche-nachrichten/kundmachungen/futtermittelgesetz/>

2. **BELGIJA**

<http://www.favv-afscsa.fgov.be/productionanimale/alimentation/agrementsautorisations/>

3. **BUGARSKA**

http://www.babh.government.bg/en/Object/site_register/index/

4. **HRVATSKA**

<http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=12>

5. **CIPAR**

<http://www.moa.gov.cy/moa/da/da.nsf/All/B5CA788BBB54A58BC22581E800448B77?OpenDocument>

6. **ČEŠKA**

http://eagri.cz/public/app/srs_pub/eu183/index.php?search=advanced

7. **DANSKA**

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Lister-over-registrerede-fodervirksomheder.aspx>

8. **ESTONIJA**

<https://jvis.agri.ee/jvis/avalik.html#/kaitlemissettevotedparing>

9. **FINSKA**

<https://www.evira.fi/en/animals/feed/>

10. **FRANCUSKA**

<https://www.economie.gouv.fr/dgccrf/profil-entreprise/exploitants-enregistres-secteur-alimentation-animale>

11. **NJEMAČKA**

https://www.bvl.bund.de/DE/02_Futtermittel/03_AntragstellerUnternehmen/01_Zulassungs_Registrierungspflicht/02_Futtermittelbetriebe_Verzeichnis/fm_FMBetriebeVerzeichnis_node.html

12. **GRČKA**

<http://www.minagric.gr/index.php/en/farmer-menu-2/livestock-menu/feedingstuffs-menu>

13. **MAĐARSKA**

<http://portal.nebih.gov.hu/-/takarmany-listak>

14. **IRSKA**

<http://www.agriculture.gov.ie/agri-foodindustry/feedingstuffs/listsoffbos-registeredandapproved/>

15. **ITALIJA**

http://www.salute.gov.it/portale/temi/p2_6.jsp?lingua=italiano&id=1572&area=sanitaAnimale&menu=mangimi

16. **LITVA**

<http://www.vic.lt:8101/pls/seklos/rpu.sel>

17. **LUKSEMBURG**

http://www.securite-alimentaire.public.lu/professionnel/aliments_animaux/index.html

18. LATVIJA

<http://www.pvd.gov.lv/?sadala=615#jump>

19. MALTA

<http://agriculture.gov.mt/en/vrd/Documents/2017/animalNutritionSection/Register%20of%20Maltese%20Feed%20Businesses%20v.120917.pdf>

20. NIZOZEMSKA

<https://english.nvwa.nl/topics/approved-establishments/animal-feed-sector>

21. POLJSKA

https://pasze.wetgiw.gov.pl/demo/index.php?mode=2&search_mode=1&lng=&protect=952b2f6e4c267ed40ecee2abc7a0737e

22. PORTUGAL

<http://www.dgv.min-agricultura.pt/portal/page/portal/DGV/genericos?generico=201155&cboui=201155>

23. RUMUNJSKA

<http://www.ansvsa.ro/unitati-nutritie-animala/>

24. SLOVAČKA

<http://www.uksup.sk/okvz-register/>

25. SLOVENIJA

http://www.uvhvvr.gov.si/en/registers_and_lists/feed/list_of_feed_establishments/

26. ŠPANJOLSKA

http://www.mapama.gob.es/es/ganaderia/temas/alimentacion-animal/acceso-publico/registro_general_establecimientos.aspx

27. ŠVEDSKA

<http://www.jordbruksverket.se/swedishboardofagriculture/engelskasidor/animals/feedandanimalbyproducts.4.3a2bcf1b1244c6487a480004440.html>

28. UJEDINJENA KRALJEVINA

<https://www.food.gov.uk/enforcement/sectorrules/feedapprove/feedpremisesregister>

OSTALE DRŽAVE EGP-a**1. NORVEŠKA**

https://www.mattilsynet.no/om_mattilsynet/godkjente_produkter_og_virksomheter/forvarer/approved_and_registered_feed_companiespdf.9258-438/binary/Approved%20and%20registered%20feed%20companies.pdf

PRILOG III.

Na temelju Priloga IV. Uredbi o higijeni hrane za životinje u pogledu odobrenja objekata u poslovanju s hranom za životinje (ref. članak 10. Uredbe o higijeni hrane za životinje)**POGLAVLJE 1.**

Dodaci hrani za životinje odobreni na temelju Uredbe (EZ) br. 1831/2003:

- nutritivni dodaci: svi dodaci u skupini,
- zootehnički dodaci: svi dodaci u skupini,
- tehnološki dodaci: dodaci hrani za životinje obuhvaćeni točkom 1. podtočkom (b) („antioksidanti“) Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1831/2003: samo oni s fiksnim najvećim sadržajem,
- osjetilni dodaci: dodaci obuhvaćeni točkom 2. podtočkom (a) („bojila“) Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1831/2003: karotenoidi i ksantofili.

POGLAVLJE 2.

Dodaci odobreni u skladu s Uredbom (EZ) br. 1831/2003:

- zootehnički dodaci: dodaci obuhvaćeni točkom 4. podtočkom (d) („ostali zootehnički dodaci“) Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1831/2003:
- kokcidiostatici i histomonostatici: svi dodaci,
- nutritivni dodaci:
 - dodaci obuhvaćeni točkom 3. podtočkom (a) (vitamini, provitamini i kemijski slične tvari) Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1831/2003: A i D,
 - dodaci obuhvaćeni točkom 3. podtočkom (b) („mješavina elemenata u tragovima“) Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1831/2003: Cu i Se.

POGLAVLJE 3.

Dodaci odobreni u skladu s Uredbom (EZ) br. 1831/2003:

- Zootehnički dodaci: dodaci obuhvaćeni točkom 4. podtočkom (d) („ostali zootehnički dodaci“) Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1831/2003:
 - kokcidiostatici i histomonostatici: svi dodaci.
-

Neprotivljenje prijavljenoj koncentraciji
(Predmet M.9362 – Suez Organique/Avril PA/Terrial)

(Tekst značajan za EGP)

(2019/C 225/02)

Dana 27. lipnja 2019. Komisija je donijela odluku da se ne protivi prethodno spomenutoj prijavljenoj koncentraciji te je ocijenila da je ona sukladna s unutarnjim tržištem. Odluka se temelji na članku 6. stavku 1. točki (b) Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽¹⁾. Puni tekst odluke dostupan je samo na francuskom jeziku, a objavit će se nakon što se iz njega uklone sve moguće poslovne tajne. Odluka će biti dostupna:

- na internetskoj stranici Komisije posvećenoj tržišnom natjecanju, u odjeljku za koncentracije (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Odluke o spajanju mogu se pretraživati na različite načine, među ostalim po trgovačkom društvu, broju predmeta, datumu i sektoru.
- u elektroničkom obliku na internetskoj stranici EUR-Lexa (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hr>) pod brojem dokumenta 32019M9362. EUR-Lex omogućuje mrežni pristup europskom zakonodavstvu.

⁽¹⁾ SL L 24, 29.1.2004., str. 1.

IV.

(Obavijesti)

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

EUROPSKA KOMISIJA

Tečajna lista eura ⁽¹⁾

4. srpnja 2019.

(2019/C 225/03)

1 euro =

Valuta	Tečaj	Valuta	Tečaj		
USD	američki dolar	1,1288	CAD	kanadski dolar	1,4749
JPY	japanski jen	121,65	HKD	hongkonški dolar	8,7899
DKK	danska kruna	7,4633	NZD	novozelandski dolar	1,6888
GBP	funta sterlinga	0,89730	SGD	singapurski dolar	1,5307
SEK	švedska kruna	10,5208	KRW	južnokorejski von	1 319,51
CHF	švicarski franak	1,1120	ZAR	južnoafrički rand	15,7869
ISK	islandska kruna	141,70	CNY	kineski renminbi-juan	7,7567
NOK	norveška kruna	9,6298	HRK	hrvatska kuna	7,3985
BGN	bugarski lev	1,9558	IDR	indonezijska rupija	15 961,23
CZK	češka kruna	25,434	MYR	malezijski ringit	4,6653
HUF	mađarska forinta	322,82	PHP	filipinski pezo	57,683
PLN	poljski zlot	4,2439	RUB	ruski rubalj	71,5913
RON	rumunjski novi leu	4,7188	THB	tajlandski baht	34,603
TRY	turska lira	6,3237	BRL	brazilski real	4,3098
AUD	australski dolar	1,6076	MXN	meksički pezo	21,4305
			INR	indijska rupija	77,3335

⁽¹⁾ Izvor: referentna tečajna lista koju objavljuje ESB.

V.

(Objave)

POSTUPCI U VEZI S PROVEDBOM POLITIKE TRŽIŠNOG NATJECANJA

EUROPSKA KOMISIJA

Prethodna prijava koncentracije

(Predmet M.9422 – Leonard Green & Partners/Ares Management Corporation/Press Ganey Associates)**Predmet primjeren za primjenu pojednostavnjenog postupka**

(Tekst značajan za EGP)

(2019/C 225/04)

1. Komisija je 28. lipnja 2019. zaprimila prijavu predložene koncentracije u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽¹⁾.

Ta se prijava odnosi na sljedeće poduzetnike:

- Leonard Green & Partners, L.P. („LGP”, SAD)
- Ares Management Corporation („Ares”, SAD)
- Press Ganey Associates, Inc. („Press Ganey”, SAD).

Poduzetnici LGP i Ares stječu, u smislu članka 3. stavka 1. točke (b) Uredbe o koncentracijama, zajedničku kontrolu nad cijelim poduzetnikom Press Ganey.

Koncentracija se provodi kupnjom udjela.

2. Poslovne su djelatnosti predmetnih poduzetnika sljedeće:

- LGP: društvo za ulaganje privatnog kapitala prvenstveno u poduzeća koja pružaju usluge, uključujući potrošačke, poslovne i zdravstvene usluge, te djeluju u maloprodaji, distribuciji i industriji
- Ares: holding za upravljanje alternativnom imovinom s poslovnim interesima na kreditnim tržištima te na tržištima privatnog vlasničkog kapitala i nekretnina
- Press Ganey: provjeravanje iskustava pacijenata, analiziranje poslovnih rezultata i strateško savjetovanje organizacija za zdravstvenu skrb u cijelom sektoru zdravstva, većinom u SAD-u.

3. Preliminarnim ispitivanjem Komisija je ocijenila da bi prijavljena transakcija mogla biti obuhvaćena područjem primjene Uredbe o koncentracijama. Međutim konačna odluka još nije donesena.

U skladu s Obavijesti Komisije o pojednostavnjenom postupku za postupanje s određenim koncentracijama prema Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004 ⁽²⁾ treba napomenuti da je ovaj predmet primjeren za primjenu postupka iz Obavijesti.

4. Komisija poziva zainteresirane treće osobe da joj podnesu moguća očitovanja o predloženoj koncentraciji.

Očitovanja se Komisiji moraju dostaviti najkasnije u roku od 10 dana od datuma ove objave. U svakom je očitovanju potrebno navesti referentnu oznaku:

M.9422 – Leonard Green & Partners/Ares Management Corporation/Press Ganey Associates

⁽¹⁾ SL L 24, 29.1.2004., str. 1. („Uredba o koncentracijama”).

⁽²⁾ SL C 366, 14.12.2013., str. 5.

Očitovanja se Komisiji mogu poslati e-poštom, telefaksom ili poštom. Podaci za kontakt:

E-pošta: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Faks +32 22964301

Poštanska adresa:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

DRUGI AKTI

EUROPSKA KOMISIJA

Objava zahtjeva za upis naziva u skladu s člankom 50. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode

(2019/C 225/05)

Ova je objava temelj za podnošenje prigovora na zahtjev u skladu s člankom 51. Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ u roku od tri mjeseca od objave.

JEDINSTVENI DOKUMENT

„Paški sir”

EU br.: PDO-HR-02397 – 10.4.2018.

ZOI (X) ZOZP ()

1. Naziv

„Paški sir”

2. Država članica ili treća zemlja

Hrvatska

3. Opis poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda

3.1. Vrsta proizvoda

Razred 1.3. Sirevi

3.2. Opis proizvoda na koji se odnosi naziv iz točke 1.

„Paški sir” ovčji je sir tvrdog tijesta proizveden iz punomasnog ovčjeg mlijeka izvorne pasmine paška ovca. Proizvod se stavlja na tržište nakon najmanje 60 dana zrenja i posjeduje sljedeća fizikalno-kemijska i senzorska svojstva:

— oblik: cilindrični, s ravnim bazama te ravnim ili lagano konveksnim plaštem;

— dimenzije: promjer od 18 do 24 cm, visina od 7 do 13 cm;

— masa: od 1,8 do 3,5 kg ovisno o dimenzijama sira;

— suha tvar: najmanje 55 %;

— mast u suhoj tvari: najmanje 45 %;

— kora: glatka i tvrda, zlatnožute do svijetlocrvenkasto-smeđe boje;

— sirno tijesto: kompaktno, slabo elastično, lako rezivo, guste teksture, bez ili s malim brojem manjih nepravilnih rupica, svijetlo žute boje; zrenjem gubi elastičnost, a boja poprima tamniju nijansu;

(¹) SL L 343, 14.12.2012., str. 1.

- okus: blago pikantan i slatkast – zrenjem se pikantnost intenzivira;
- miris: tipičan za ovčje sireve uz primjesu mirisa aromatičnih trava.

„Paški sir” može imati i manje dimenzije od standardnih. U ovom se slučaju stavlja na tržište nakon najmanje 60 dana zrenja i posjeduje sljedeća fizikalno-kemijska i senzorska svojstva:

- dimenzije: promjer od 9 do 14 cm, visina od 6 do 12 cm;
- masa: od 0,6 do 1,2 kg;
- ostala svojstva jednaka su kao i kod standardnog sira.

3.3. Hrana za životinje (samo za proizvode životinjskog podrijetla) i sirovine (samo za prerađene proizvode)

Hrana za životinje

Ovce tijekom cijele godine borave na pašnjacima gdje se hrane napasivanjem ili voluminoznim krmivima proizvedenim na području proizvodnje „Paškog sira”. Kada u ljetnim i zimskim mjesecima ovce ne mogu zadovoljiti sve svoje prehrambene potrebe pašarenjem i voluminoznim krmivima proizvedenim na području proizvodnje „Paškog sira”, prehrana se nadopunjuje voluminoznim i koncentriranim krmivima proizvedenim izvan navedenog područja. Količina hrane proizvedene izvan područja proizvodnje „Paškog sira” ne smije prelaziti 50 % suhe tvari koju ovce pojedu tijekom godine dana.

Dnevni obrok ovaca u razdoblju mužnje, koje traje oko 130 dana, sastoji se od uglavnom od voluminoznih krmiva (paše i sijena), a može sadržavati i koncentrirana krmiva (pšenica, ječam, kukuruz, soja) i njihove gotove smjese. Voluminozna krmiva osiguravaju najmanje 83 % ukupne suhe tvari u obroku, a u slučaju dodatka koncentriranih krmiva ona se dodaju do najviše 17 % suhe tvari u obroku. Najmanje 65 % ukupnih voluminoznih krmiva u obroku moraju potjecati sa zemljopisnog područja proizvodnje „Paškog sira” i to odgovara količini od 54 % ukupne suhe tvari u dnevnom obroku. Preostalih 35 % ukupnih voluminoznih krmiva u obroku može nabaviti izvan zemljopisnog područja proizvodnje „Paškog sira”. Koncentrirana krmiva (pšenica, ječam, kukuruz, soja) i njihove gotove smjese u cijelosti se nabavljaju izvan zemljopisnog područja proizvodnje „Paškog sira”.

Voluminozna krmiva koja se nabavljaju izvan zemljopisnog područja proizvodnje „Paškog sira” obuhvaćaju isključivo dobro prosušeno sijeno livadnih trava, višegodišnjih leguminoza ili djetelinsko-travnih smjesa, ne starije od godine dana i s dobro očuvanim lišćem.

Zabranjena je uporaba silirane hrane i pivskog tropa.

Potreba za dobavom hrane proizvedene izvan zemljopisnog područja proizvodnje „Paškog sira” prvi puta se pojavila u drugoj polovici prošlog stoljeća. Naime, 60-ih godina prošlog stoljeća uzgajivači su zbog ugleda koji je već tada imao „Paški sir”, provodili selekciju na mliječnost ovaca. Glavni uzgojni cilj za pašku ovcu postao povećanje količine i kvalitete proizvedenog mlijeka tj. povećanjem njihove mliječnosti, 80-ih godina prošlog stoljeća znatno je porasla i potreba za hranom, koja se zbog ograničenih pašnjačkih i livadnih površina otoka Paga nije u cijelosti mogla proizvesti na uzgojnom području. Manjak hrane posebice se pojavljivao u sušnim godinama. Zbog toga su uzgajivači paške ovce najprije počeli kupovati voluminozna krmiva iz susjednih kopnenih područja, a usporedno s povećanjem mliječnosti ovaca postupno su u obrok u razdoblju laktacije uvodili i koncentrirana krmiva.

Sirovine

„Paški sir” proizvodi se od sirovog ili termički obrađenog punomasnog ovčjeg mlijeka izvorne pasmine paška ovca, od životinjskog sirila ili drugih enzima za zgrušavanje mikrobiološkog podrijetla te od morske soli proizvedene na području proizvodnje proizvoda. Dozvoljeno je koristiti i mliječne starterske kulture, lizozim i kalcijev klorid.

Mlijeko koje se ne preradi u roku od šest sati nakon mužnje hladi se na temperaturu ispod 6 °C i prerađuje u roku od 48 sati od mužnje.

3.4. Posebni proizvodni postupci koji se moraju provesti na određenom zemljopisnom području

Sve faze proizvodnje „Paškog sira”, od proizvodnje i sirenja mlijeka do oblikovanja, prešanja, soljenja i zrenja sira moraju se odvijati unutar zemljopisnog područja iz točke 4.

3.5. Posebna pravila za rezanje, ribanje, pakiranje itd. proizvoda na koji se odnosi registrirani naziv

„Paški sir” na tržište se stavlja cjelovit ili narezan u komade koji se pakiraju u vakuumu ili u modificiranoj atmosferi. Sirevi mase manje od 1,2 kg smiju se na tržište stavljati samo u cjelovitom obliku. „Paški sir” koji je zrio više od 12 mjeseci na tržište se stavlja i nariban.

3.6. Posebna pravila za označivanje proizvoda na koji se odnosi registrirani naziv

Gotov proizvod koji se stavlja na tržište označuje se nazivom „Paški sir” koji veličinom, vrstom i bojom slova mora biti jasnije istaknut od bilo kojeg drugog natpisa. Osim navedenog naziva, na proizvod se stavlja i zajednički znak „Paškog sira” koji je prikazan u nastavku.

Pravo na uporabu zajedničkog znaka „Paškog sira”, pod jednakim uvjetima, imaju svi korisnici zaštićene oznake izvornosti „Paški sir” koji proizvode sukladno specifikaciji proizvoda.

4. Sažeta definicija zemljopisnog područja

„Paški sir” proizvodi se na području otoka Paga i dva otočića Maun i Škrda.

5. Povezanost sa zemljopisnim područjem

Posebne karakteristike i kvaliteta „Paškog sira” proizlaze iz specifičnih okolišnih uvjeta u području njegove proizvodnje, uključujući biljni sastav pašnjaka, te iz duge tradicije uzgoja ovaca i proizvodnje ovčjeg sira.

„Paški sir” proizvodi se na otoku Pagu, koji geološki spada u kraško područje oskudno obradivim površinama. Dominantan kraški reljef i mediteranska klima utjecali su na karakteristike biljnog pokrova i na razvoj ovčarstva kao glavne poljoprivredne aktivnosti. U odnosu na ostale velike jadranske otoke Pag ima puno manje vegetacije, posebice visoke, pa u strukturi njegovog površinskog pokrova dominiraju krški pašnjaci, vrlo važni za otočno poljoprivredno gospodarstvo jer čine 90 % ukupnih poljoprivrednih površina.

Recentna floristička i fitocenološka znanstvena istraživanja najučestalijih pašnjačkih zajednica na otoku Pagu utvrdila su postojanje 331 svoje vaskularne flore od kojih većina pripada mediteranskom flornom elementu. Specifični prirodni uvjeti prvenstveno pogoduju rastu flore tipične za sredozemne pašnjake, pa na većini pašnjačkih površina otoka nalazimo velik udio aromatičnog i ljekovitog bilja poput stolisnika (*Achillea millefolium* L.), pelina (*Artemisia absinthium* L.), komorača (*Foeniculum vulgare* Mill.), smilja (*Helichrysum italicum* Roth G. Don), Gospine trave (*Hypericum officinalis* L.), metvice (*Mentha* sp.), rutvice (*Ruta graveolens* L.), majčine dušice (*Thymus vulgaris* L.) i kadulje (*Salvia officinalis* L.).

Stoljetnom selekcijom ovaca, na Pagu je stvorena izvorna pasmina ovce – paška ovca – koja se gotovo isključivo uzgaja na otoku Pagu i koja je nenadmašna u iskorištavanju oskudne vegetacije kamenjarskih pašnjaka te je u potpunosti prilagođena poluekstenzivnom načinu uzgoja, u kojem je proizvodnja mlijeka uvelike određena okolišnim čimbenicima (Ivica Ljubičić i sur., „Florini sastav ovčarskih pašnjaka otoka Paga”, *Mljekarstvo* 62(4), Zagreb, 2012.).

Specifičnosti uzgoja paške ovce temelje se na njihovu cjelodnevnom boravku na pašnjacima te konzumaciji aromatičnog i ljekovitog bilja, što se odražava ne samo na količinu proizvedenoga mlijeka nego i na njegov kemijski sastav i preradbene osobine (Neven Antunac i sur., „Utjecaj paragenetskih čimbenika na proizvodnju i kemijski sastav mlijeka paških ovaca”, *Mljekarstvo* 61(3), Zagreb, 2011.). Upravo zbog uzgoja ovaca na otvorenom, „Paški sir” nikada nema aromu po staji.

Tradicija proizvodnje „Paškog sira” duga je koliko i sam uzgoj paške ovce, a nastala je zbog potrebe otočana da u teškim životnim uvjetima iskoriste višak mlijeka i sačuvaju ga za kasniju uporabu. Sir je za stanovnike otoka Paga prije svega predstavljao rezervu masti i bjelančevina nakon sezone mužnje, ali i vrijedan prehrambeni proizvod kojim se moglo trgovati. Prvi spomen proizvodnje ovčjeg sira na otoku Pagu nalazimo u „Novom geografskom univerzalnom rječniku” (Nuovo dizionario geografico universale) tiskanom 1831. u Veneciji. Smatra se, međutim, da je proizvodnja „Paškog sira” kakvog danas poznajemo započela oko 1870. godine. Prvi zapisi o načinu proizvodnje „Paškog sira” na obiteljskim gospodarstvima datiraju iz 1912. godine kada ga Ljudevit Tejkal spominje u knjizi „Sirarstvo u Dalmaciji”. U svojoj knjizi „Ovčje mljekarstvo” Nikola Zdanovski 1947. godine navodi: „Paška ovca nadaleko je poznata ne samo po svojoj odličnoj vuni i po tečnom mesu janjadi, već i po Paškom siru”.

Karakterističan sastav pašnjačke flore otoka Paga utječe na poseban sastav mlijeka paške ovce u pogledu sadržaja masti, bjelančevina, šećera i minerala te drugih specifičnih spojeva koji u konačnici pridonose specifičnoj aromi „Paškog sira” na sredozemno aromatično bilje te njegovom intenzivnom okusu i pikantnosti. Zaokruženoj aromi i njegovom „umami” okusu doprinosi i jantarna kiselina koju, među deset analiziranih ovčjih sireva iz šire regije, nalazimo samo u „Paškom siru” te u manjim količinama u Travničkom/Vlašičkom siru (Jasmina Havranek i sur., *Atlas ovčjih sireva zemalja zapadnog Balkana*, Zagreb, 2012.).

Prijenos specifičnih aroma s lokalnog bilja na „Paški sir” moguć je prvenstveno zahvaljujući umijeću uzgoja ovaca i izrade sira koje lokalna obiteljska poljoprivredna gospodarstva od pamtivijeka usavršavaju i prenose iz generacije u generaciju. Postojanost aromatskog bogatstva, kao i mnoge druge karakteristike „Paškog sira”, ovise o tradicionalnim znanjima i vještinama otočnih sirara povezanih sa svim fazama proizvodnje.

Pravilna tekstura „Paškog sira” u mnogome ovisi o temperaturi i vremenu dogrijavanja usitnjenog gruša koju majstor sirar prilagođava ovisno o godišnjem dobu, odnosno ovisno o temperaturi i relativnoj vlažnosti atmosfere u doba sirenja.

S obzirom na relativno malu masu „Paškog sira”, vanjske atmosferske prilike imaju veliki utjecaj na tijek njegovog dozrijevanja. U prošlosti nije bilo moguće kontrolirati uvjete u zrioni, pa se zbog velike vlažnosti na kori razvijala nepoželjna mikroflora. Zbog toga su sirari uveli povremeno ručno pranje sira te premazivanja maslinovim ili nekim dugim biljnim uljem. Taj se postupak zadržao i do danas te bitno utječe na karakteristike kore „Paškog sira” koja je kod zrelih sireva tvrda, glatka te zlatnožute do svijetlocrvenkasto-smeđe boje. Uljenje sira nakon pranja, koje sirar obavlja najmanje 4-6 puta tijekom faze zrenja, ima pozitivan utjecaj i na pravilan tijek enzimatskih procesa unutar sira s obzirom da se smanjuje njegovo isušivanje te onemogućava proteolitičko djelovanje površinske flore.

Tekstura i okus „Paškog sira” ovise o duljini zrenja. Mladi „Paški sir” zrelosti 2 mjeseca je slabo elastičan, lako reziv, a na prerezu može biti bez ili imati manji broj rijetko raspoređenih okruglih sitnih očica. Kora je dovoljno mekana da se može jesti. Okus mu je blago sladak, umjereno slan i ugodno pikantan, s tipičnom notom ovčjih sireva. Ima izraženu trajnu aromu karakterističnu za područje proizvodnje te podsjeća na sredozemno aromatično i začinsko bilje.

Tijekom zrenja „Paški sir” postupno postaje pikantniji, povećava se intenzitet okusa, arome, mirisa i boje, a sirno tijesto dobiva na čvrstini. Potpuno zreli „Paški sir”, zrelosti 6 mjeseci i više, fine je granulirane strukture, a rezanjem se nepravilno lomi. Okus mu je pikantan, harmonično pun, u ustima se topi, a pod jezikom se osjećaju fini „kristalići”.

Fizikalna svojstva „Paškog sira” očituju se u njegovim relativno malim dimenzijama i masi od najviše 3,5 kg, a odražavaju tradicijski način proizvodnje koja se povijesno odvijala na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima s relativno malim brojem ovaca, a time i ograničenim dnevnim količinama mlijeka za sirenje. Zdanovski navodi da se sredinom prošlog stoljeća „Paški sir” još uvijek proizvodio „na ruke”, tj. bez uporabe kalupa, zbog čega je sir bio manjih dimenzija.

I danas „Paški sir” uglavnom proizvode mala obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja ujedno uzgajaju i ovce. Na taj se način osigurava prenošenje tradicionalnog načina proizvodnje unutar obitelji, iz generacije u generaciju, a poseban identitet sira i njegovu izvornost jamči se kratkim lancem proizvodnje.

Mnogi elementi tradicionalnog načina proizvodnje „Paškog sira” zadržani su i nakon što je 1971. godine započela njegova prva proizvodnja u sirani te je uveden i postupak pasterizacije mlijeka. Specifičnost okusa i mirisa tako proizvedenog „Paškog sira” nije narušena jer su zadržani tradicionalni proizvodni uvjeti obrade sirnog zrna i zrenja. Razlike u sirevima koji su proizvedeni od sirovog, odnosno pasteriziranog mlijeka nisu izražene zato što specifičnost i prepoznatljivost okusa i mirisa „Paškog sira” određuje sastav mlijeka paške ovce koji je određen prirodnim okolišem u kojem ona obitava, tj. hranom koju konzumira (Zdravko Barać i sur., *Paška ovca – hrvatska izvorna pasmina*, Novalja, 2008.). Premda dio mlijeka otkupljuju od lokalnih uzgajivača ovaca, tri manje sirane koje proizvode „Paški sir” nastavljaju tradiciju kratkog lanca te za proizvodnju dijela mlijeka koriste vlastito stado ovaca.

O posebnoj kvaliteti „Paškog sira” svjedoče i mnoge nagrade dobivene na nacionalnim i međunarodnim izložbama.

Upućivanje na objavu specifikacije proizvoda

(članak 6. stavak 1. drugi podstavak ove Uredbe)

<https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/arhiva/datastore/filestore/139/Specifikacija-Paski-sir.pdf>

Objava popisa standardnih izmjena specifikacija proizvoda za vina sa ZOI-jem ili ZOZP-om

(2019/C 225/06)

U skladu s člankom 61. stavkom 6. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/33 ⁽¹⁾ u ovom se dokumentu objavljuje popis standardnih izmjena specifikacija proizvoda za vina koja nose zaštićenu oznaku izvornosti (ZOI) ili zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla (ZOZP) po državama članicama.

U skladu s navedenim člankom Komisija objavljuje zahtjeve i jedinstvene dokumente povezane sa standardnim izmjenama u elektroničkom registru zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla uspostavljenom u skladu s člankom 104. Uredbe (EU) br. 1308/2013 ⁽²⁾, <https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/geographical-indications-register/>.

Popis standardnih izmjena po državama članicama

Država	Naziv vina	Broj datoteke
Bugarska	Дунавска равнина	PGI-BG-A1538-AM01
	Тракийска низина	PGI-BG-A1552-AM02
Njemačka	Baden	PDO-DE A1264-AM01
	Württemberg	PDO-DE A1276-AM01
Grčka	Δαφνές	PDO-GR-A1390-AM01
	Παρνασσός	PGI-GR-A1026-AM01
	Πλαγιές Πάικου	PGI-GR-A1088-AM01
	Τύρναβος	PGI-GR-A0122-AM01
Španjolska	Alella	PDO-ES-A1423-AM03
	Arabako Txakolina/Txakolí de Álava/Chacolí de Álava	PDO-ES-A0732-AM02
	Arribes	PDO-ES-A0614-AM02
	Aylés	PDO-ES-A1522-AM03
	Bajo Aragón	PGI-ES-A1362-AM03
	Betanzos	PGI-ES-A1257-AM02
	Bullas	PDO-ES-A0536-AM03
	Cangas	PDO-ES-A0119-AM02
	Castelló	PGI-ES-A1173-AM02
	Cava	PDO-ES-A0735-AM06

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/33 od 17. listopada 2018. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za zaštitu oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i tradicionalnih izraza u sektoru vina, postupka podnošenja prigovora, ograničenja upotrebe, izmjena specifikacija proizvoda, poništenja zaštite te označivanja i prezentiranja (SL L 9, 11.1.2019., str. 2.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671.).

Država	Naziv vina	Broj datoteke
	Conca de Barberà	PDO-ES-A1422-AM02
	Dehesa del Carrizal	PDO-ES-A0054-AM02
	Dominio de Valdepusa	PDO-ES-A0052-AM02
	Finca Élez	PDO-ES-A0053-AM01
	Granada	PDO-ES-A1475-AM02
	Jumilla	PDO-ES-A0109-AM03
	Manchuela	PDO-ES-A0046-AM01
	Montilla-Moriles	PDO-ES-A1479-AM02
	Montsant	PDO-ES-A1550-AM03
	Penedès	PDO-ES-A1551-AM03
	Pla de Bages	PDO-ES-A1557-AM03
	Pla i Llevant	PDO-ES-A1038-AM04
	Ribeira Sacra	PDO-ES-A1128-AM02
	Ribera del Duero	PDO-ES-A0626-AM03
	Ribera del Júcar	PDO-ES-A0049-AM01
	Rueda	PDO-ES-A0889-AM02
	Toro	PDO-ES-A0886-AM02
	Uclés	PDO-ES-A0050-AM02
	Valdeorras	PDO-ES-A1132-AM03
	Valle del Cinca	PGI-ES-A0181-AM03
	Valtiendas	PDO-ES-A0747-AM02
Francuska	Alpes-de-Haute-Provence	PGI-FR-A1115-AM01
	Alsace grand cru Altenberg de Bergbieten	PDO-FR-A0349-AM01
	Alsace grand cru Altenberg de Bergheim	PDO-FR-A0915-AM01
	Alsace grand cru Altenberg de Wolxheim	PDO-FR-A0348-AM01
	Alsace grand cru Brand	PDO-FR-A0340-AM01
	Alsace grand cru Bruderthal	PDO-FR-A0336-AM01

Država	Naziv vina	Broj datoteke
	Alsace grand cru Eichberg	PDO-FR-A0338-AM01
	Alsace grand cru Engelberg	PDO-FR-A0385-AM01
	Alsace grand cru Florimont	PDO-FR-A0298-AM01
	Alsace grand cru Frankstein	PDO-FR-A0346-AM01
	Alsace grand cru Froehn	PDO-FR-A0384-AM01
	Alsace grand cru Furstentum	PDO-FR-A0378-AM01
	Alsace grand cru Geisberg	PDO-FR-A0379-AM01
	Alsace grand cru Gloeckelberg	PDO-FR-A0377-AM01
	Alsace grand cru Goldert	PDO-FR-A0373-AM01
	Alsace grand cru Hatschbourg	PDO-FR-A0372-AM01
	Alsace grand cru Hengst	PDO-FR-A0376-AM01
	Alsace grand cru Kaefferkopf	PDO-FR-A0914-AM01
	Alsace grand cru Kanzlerberg	PDO-FR-A0410-AM01
	Alsace grand cru Kastelberg	PDO-FR-A0419-AM01
	Alsace grand cru Kessler	PDO-FR-A0414-AM01
	Alsace grand cru Kirchberg de Barr	PDO-FR-A0343-AM01
	Alsace grand cru Kirchberg de Ribeauvillé	PDO-FR-A0339-AM01
	Alsace grand cru Kitterlé	PDO-FR-A0335-AM01
	Alsace grand cru Mambourg	PDO-FR-A0411-AM01
	Alsace grand cru Mandelberg	PDO-FR-A0334-AM01
	Alsace grand cru Marckrain	PDO-FR-A0333-AM01
	Alsace grand cru Moenchberg	PDO-FR-A0383-AM01
	Alsace grand cru Muenchberg	PDO-FR-A0417-AM01
	Alsace grand cru Ollwiller	PDO-FR-A0413-AM01
	Alsace grand cru Osterberg	PDO-FR-A0412-AM01
	Alsace grand cru Pfersigberg	PDO-FR-A0374-AM01
	Alsace grand cru Pfingstberg	PDO-FR-A0387-AM01

Država	Naziv vina	Broj datoteke
	Alsace grand cru Praelatenberg	PDO-FR-A0381-AM01
	Alsace grand cru Rangon	PDO-FR-A0386-AM01
	Alsace grand cru Rosacker	PDO-FR-A0341-AM01
	Alsace grand cru Saering	PDO-FR-A0375-AM01
	Alsace grand cru Schlossberg	PDO-FR-A0415-AM01
	Alsace grand cru Schoenenbourg	PDO-FR-A0418-AM01
	Alsace grand cru Sommerberg	PDO-FR-A0416-AM01
	Alsace grand cru Sonnenglanz	PDO-FR-A0625-AM01
	Alsace grand cru Spiegel	PDO-FR-A0345-AM01
	Alsace grand cru Sporen	PDO-FR-A0628-AM01
	Alsace grand cru Steinert	PDO-FR-A0344-AM01
	Alsace grand cru Steingrubler	PDO-FR-A0630-AM01
	Alsace grand cru Steinklotz	PDO-FR-A0636-AM01
	Alsace grand cru Vorbourg	PDO-FR-A0632-AM01
	Alsace grand cru Wiebelsberg	PDO-FR-A0638-AM01
	Alsace grand cru Wineck-Schlossberg	PDO-FR-A0633-AM01
	Alsace grand cru Winzenberg	PDO-FR-A0641-AM01
	Alsace grand cru Zinnkoepflé	PDO-FR-A0635-AM01
	Alsace grand cru Zotzenberg	PDO-FR-A0916-AM01
	Alsace/Vin d'Alsace	PDO-FR-A1101-AM02
	Anjou	PDO-FR-A0820-AM01
	Barsac	PDO-FR-A0186-AM02
	Béarn	PDO-FR-A0597-AM01
	Beaujolais	PDO-FR-A0934-AM01
	Beaumes de Venise	PDO-FR-A0724-AM01
	Bergerac	PDO-FR-A0190-AM02
	Blaye	PDO-FR-A0712-AM02

Država	Naziv vina	Broj datoteke
	Bordeaux	PDO-FR-A0821-AM03
	Bordeaux supérieur	PDO-FR-A0306-AM03
	Bourg/Côtes de Bourg/Bourgeais	PDO-FR-A0828-AM02
	Bourgogne Passe-tout-grains	PDO-FR-A0738-AM01
	Brouilly	PDO-FR-A0935-AM01
	Brulhois	PDO-FR-A0984-AM01
	Cabardès	PDO-FR-A1011-AM01
	Cadillac	PDO-FR-A0686-AM02
	Champagne	PDO-FR-A1359-AM02
	Charentais	PGI-FR-A1196-AM01
	Château-Grillet	PDO-FR-A0587-AM02
	Châteaumeillant	PDO-FR-A0154-AM02
	Châtillon-en-Diois	PDO-FR-A0177-AM03
	Chénas	PDO-FR-A1029-AM01
	Cheverny	PDO-FR-A0164-AM01
	Chinon	PDO-FR-A0395-AM02
	Chiroubles	PDO-FR-A0911-AM01
	Clairette de Die	PDO-FR-A0301-AM01
	Comté Tolosan	PGI-FR-A1231-AM03
	Corse/Vin de Corse	PDO-FR-A0145-AM01
	Coteaux bourguignons	PDO-FR-A0931-AM01
	Côte de Brouilly	PDO-FR-A1027-AM01
	Coteaux champenois	PDO-FR-A1364-AM01
	Coteaux d'Aix-en-Provence	PDO-FR-A0159-AM02
	Coteaux de l'Ain	PGI-FR-A1160-AM03
	Coteaux de Die	PDO-FR-A0397-AM01
	Coteaux du Cher et de l'Arnon	PGI-FR-A1129-AM02

Država	Naziv vina	Broj datoteke
	Coteaux du Languedoc/Languedoc	PDO-FR-A0922-AM05
	Coteaux Varois en Provence	PDO-FR-A0725-AM01
	Côtes d'Auvergne	PDO-FR-A0925-AM02
	Côtes de Bergerac	PDO-FR-A0191-AM03
	Côtes de Blaye	PDO-FR-A0271-AM02
	Côtes de Bordeaux	PDO-FR-A0987-AM03
	Côtes de Bordeaux Saint-Macaire	PDO-FR-A0707-AM02
	Côtes de Provence	PDO-FR-A0392-AM02
	Côtes du Marmandais	PDO-FR-A0683-AM01
	Côtes du Rhône	PDO-FR-A0325-AM02
	Côtes du Rhône Villages	PDO-FR-A0664-AM04
	Cour-Cheverny	PDO-FR-A0304-AM01
	Crémant d'Alsace	PDO-FR-A0917-AM01
	Crémant de Die	PDO-FR-A0487-AM01
	Crémant de Limoux	PDO-FR-A1003-AM01
	Entre-deux-Mers	PDO-FR-A0406-AM02
	Fleurie	PDO-FR-A0930-AM01
	Gaillac	PDO-FR-A0502-AM02
	Gigondas	PDO-FR-A0143-AM01
	Grands-Echezeaux	PDO-FR-A0583-AM01
	Graves de Vayres	PDO-FR-A0927-AM02
	Haut-Poitou	PDO-FR-A0726-AM01
	Irouléguy	PDO-FR-A0708-AM02
	Juliéas	PDO-FR-A1025-AM01
	Jurançon	PDO-FR-A0827-AM02
	Lalande-de-Pomerol	PDO-FR-A0171-AM01
	L'Etoile	PDO-FR-A0598-AM01

Država	Naziv vina	Broj datoteke
	Lirac	PDO-FR-A0331-AM01
	Listrac-Médoc	PDO-FR-A0276-AM01
	Loupiac	PDO-FR-A0170-AM02
	Luberon	PDO-FR-A0920-AM02
	Lussac Saint-Emilion	PDO-FR-A1200-AM01
	Madiran	PDO-FR-A0687-AM02
	Marcillac	PDO-FR-A0818-AM01
	Margaux	PDO-FR-A0329-AM01
	Méditerranée	PGI-FR-A1154-AM02
	Monbazillac	PDO-FR-A0153-AM02
	Montagne-Saint-Emilion	PDO-FR-A0990-AM01
	Morgon	PDO-FR-A1024-AM01
	Moulin-à-Vent	PDO-FR-A0933-AM01
	Moulis/Moulis-en-Médoc	PDO-FR-A0731-AM01
	Muscat de Lunel	PDO-FR-A0717-AM01
	Pacherenc du Vic-Bilh	PDO-FR-A0593-AM03
	Palette	PDO-FR-A0185-AM01
	Pauillac	PDO-FR-A0713-AM02
	Pays d'Hérault	PGI-FR-A1370-AM01
	Pays d'Oc	PGI-FR-A1367-AM02
	Pécharmant	PDO-FR-A0823-AM02
	Pomerol	PDO-FR-A0273-AM01
	Premières Côtes de Bordeaux	PDO-FR-A0274-AM03
	Puisseguin Saint-Emilion	PDO-FR-A0992-AM02
	Quincy	PDO-FR-A0498-AM01
	Régnié	PDO-FR-A0912-AM01
	Rosette	PDO-FR-A0163-AM01

Država	Naziv vina	Broj datoteke
	Saint-Amour	PDO-FR-A1028-AM01
	Sainte-Foy-Bordeaux	PDO-FR-A0407-AM02
	Saint-Emilion	PDO-FR-A0988-AM01
	Saint-Emilion Grand Cru	PDO-FR-A0993-AM02
	Saint-Nicolas-de-Bourgueil	PDO-FR-A0585-AM01
	Saint-Pourçain	PDO-FR-A0586-AM01
	Saumur-Champigny	PDO-FR-A0147-AM01
	Saussignac	PDO-FR-A0189-AM02
	Sauternes	PDO-FR-A0819-AM02
	Seyssel	PDO-FR-A0679-AM01
	Tavel	PDO-FR-A0328-AM01
	Tursan	PDO-FR-A0734-AM02
	Val de Loire	PGI-FR-A1225-AM01
	Vin des Allobroges	PGI-FR-A1144-AM03
	Vinsobres	PDO-FR-A0690-AM01
Italija	Abruzzo	PDO-IT-A0880-AM03
	Alto Adige/dell'Alto Adige/Südtirol/Südtiroler	PDO-IT-A0293-AM02
	Alto Livenza	PGI-IT-A0864-AM03
	Asti	PDO-IT-A1396-AM04
	Basilicata	PGI-IT-A0531-AM02
	Bosco Eliceo	PDO-IT-A0287-AM04
	Brachetto d'Acqui/Acqui	PDO-IT-A1382-AM03
	Brunello di Montalcino	PDO-IT-A1199-AM02
	Cerasuolo d'Abruzzo	PDO-IT-A0743-AM03
	Colli Bolognesi	PDO-IT-A0289-AM02
	Colli del Sangro	PGI-IT-A0744-AM02
	Colli di Faenza	PDO-IT-A0291-AM02

Država	Naziv vina	Broj datoteke
	Colli d'Imola	PDO-IT-A0290-AM02
	Colli Euganei	PDO-IT-A0454-AM02
	Colli Euganei Fior d'Arancio/Fior d'Arancio Colli Euganei	PDO-IT-A0455-AM02
	Colli Trevigiani	PGI-IT-A0518-AM05
	Colline Frentane	PGI-IT-A0745-AM02
	Colline Pescaresi	PGI-IT-A0887-AM03
	Colline Teatine	PGI-IT-A0891-AM02
	Conegliano-Prosecco/Conegliano Valdobbiadene-Prosecco/Valdobbiadene- Prosecco	PDO-IT-A0515-AM02
	Conselvano	PGI-IT-A0519-AM03
	Cortese di Gavi/Gavi	PDO-IT-A1310-AM03
	del Vastese/Histonium	PGI-IT-A0893-AM02
	Dogliani	PDO-IT-A1330-AM04
	Est! Est!! Est!!! di Montefiascone	PDO-IT-A0705-AM02
	Franciacorta	PDO-IT-A1034-AM02
	Gambellara	PDO-IT-A0469-AM04
	Gutturnio	PDO-IT-A0327-AM02
	Lambrusco di Sorbara	PDO-IT-A0332-AM02
	Lambrusco Grasparossa di Castelvetro	PDO-IT-A0337-AM02
	Lambrusco Salamino di Santa Croce	PDO-IT-A0342-AM02
	Lamezia	PDO-IT-A0618-AM02
	Lipuda	PGI-IT-A0665-AM03
	Lison	PDO-IT-A0457-AM02
	Lison-Pramaggiore	PDO-IT-A0459-AM02
	Locride	PGI-IT-A0644-AM03
	Lugana	PDO-IT-A1322-AM02

Država	Naziv vina	Broj datoteke
	Malvasia di Casorzo d'Asti/Malvasia di Casorzo/Casorzo	PDO-IT-A1194-AM03
	Malvasia di Castelnuovo Don Bosco	PDO-IT-A1201-AM02
	Marca Trevigiana	PGI-IT-A0520-AM04
	Marino	PDO-IT-A0753-AM02
	Modena/di Modena	PDO-IT-A0347-AM02
	Montecucco Sangiovese	PDO-IT-A1246-AM02
	Montepulciano d'Abruzzo	PDO-IT-A0723-AM02
	Moscato di Terracina/Terracina	PDO-IT-A0761-AM02
	Ortrugo dei Colli Piacentini/Ortrugo – Colli Piacentini	PDO-IT-A0350-AM03
	Oscio/Terre degli Osci	PGI-IT-A0693-AM03
	Palizzi	PGI-IT-A0645-AM05
	Pellaro	PGI-IT-A0648-AM03
	Pentro di Isernia/Pentro	PDO-IT-A0684-AM01
	Piave	PDO-IT-A0464-AM03
	Piave Malanotte/Malanotte del Piave	PDO-IT-A0463-AM02
	Pinerolese	PDO-IT-A1232-AM02
	Prosecco	PDO-IT-A0516-AM05
	Reno	PDO-IT-A0506-AM03
	Romagna	PDO-IT-A0507-AM02
	Romagna Albana	PDO-IT-A0285-AM04
	Rosso di Montalcino	PDO-IT-A1456-AM03
	Rotae	PGI-IT-A0688-AM02
	Ruchè di Castagnole Monferrato	PDO-IT-A1258-AM02
	Scilla	PGI-IT-A0651-AM02
	Sforzato di Valtellina/Sfursat di Valtellina	PDO-IT-A1035-AM03
	Soave Superiore	PDO-IT-A0473-AM03
	Taurasi	PDO-IT-A0237-AM03

Država	Naziv vina	Broj datoteke
	Terre Aquilane/Terre de L'Aquila	PGI-IT-A0898-AM03
	Terre di Chieti	PGI-IT-A0901-AM02
	Terre di Cosenza	PDO-IT-A0627-AM02
	Terre di Veleja	PGI-IT-A0529-AM02
	Torgiano	PDO-IT-A0851-AM03
	Toscano/Toscana	PGI-IT-A1517-AM02
	Trebbiano d'Abruzzo	PDO-IT-A0728-AM02
	Trentino	PDO-IT-A0754-AM04
	Trento	PDO-IT-A0752-AM02
	Val di Neto	PGI-IT-A0655-AM03
	Val Tidone	PGI-IT-A0532-AM03
	Valtellina rosso/Rosso di Valtellina	PDO-IT-A1323-AM02
	Valtellina Superiore	PDO-IT-A1036-AM03
	Veneto	PGI-IT-A0521-AM03
	Veneto Orientale	PGI-IT-A0522-AM03
	Venezia Giulia	PGI-IT-A0977-AM05
	Verdicchio dei Castelli di Jesi	PDO-IT-A0482-AM03
	Verona/Veronese/Provincia di Verona	PGI-IT-A0524-AM03
Cipar	Κουμανδάρια	PDO-CY-A1622-AM01
Mađarska	Balatonboglár/Balatonboglári	PDO-HU-A1378-AM02
	Csongrád/Csongrádi	PDO-HU-A1383-AM02
	Eger/Egri	PDO-HU-A1328-AM03
	Etyek-Buda/Etyek-Budai	PDO-HU-A1350-AM02
	Káli	PDO-HU-A1505-AM02
	Zemplén/Zempléni	PGI-HU-A1375-AM03

Država	Naziv vina	Broj datoteke
Nizozemska	Drenthe	PGI-NL-A0969-AM02
	Flevoland	PGI-NL-A0380-AM02
	Friesland	PGI-NL-A0972-AM02
	Gelderland	PGI-NL-A0962-AM02
	Groningen	PGI-NL-A0970-AM02
	Limburg	PGI-NL-A0961-AM02
	Noord-Brabant	PGI-NL-A0964-AM02
	Noord-Holland	PGI-NL-A0966-AM02
	Overijssel	PGI-NL-A0968-AM02
	Utrecht	PGI-NL-A0967-AM02
	Zeeland	PGI-NL-A0963-AM02
	Zuid-Holland	PGI-NL-A0965-AM02
Portugal	Alentejano	PGI-PT-A1543-AM01
	Alentejo	PDO-PT-A1542-AM01
	Dão	PDO-PT-A1534-AM01
	Minho	PGI-PT-A1536-AM01
	Oporto/Port/Port Wine/Porto/Portvin/ Portwein/Portwijn/vin de Porto/vinho do Porto	PDO-PT-A1540-AM01
	Palmela	PDO-PT-A1460-AM01
	Península de Setúbal	PGI-PT-A1459-AM01
	Setúbal	PDO-PT-A1457-AM01
	Távora-Varosa	PDO-PT-A1541-AM01
Rumunjska	Aiud	PDO-RO-A0366-AM01
	Bohotin	PDO-RO-A0138-AM01
	Colinele Dobrogei	PGI-RO-A0612-AM01
	Cotești	PDO-RO-A1577-AM01
	Dealurile Munteniei	PGI-RO-A1085-AM01
	Huși	PDO-RO-A1583-AM01
	Lechința	PDO-RO-A0369-AM01
	Sebeș-Apold	PDO-RO-A0371-AM01
	Târnave	PDO-RO-A0365-AM01

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR